

Elke week verschijnt een nieuw compleet verhaal.

Lord Syster

genaama
Raffles

DE GROOTE ONBEKENDE

No. 888

DE SCHAT OP DE VELUWE.

20 cent

Toen klonk een verschrikkelijke kreet daarbinnen luid en waanzinnig.

— Eike aflevering bevat een volledig verhaal. —

UITGAVE VAN DEN ROMAN- BOEK- EN KUNSTHANDEL, LEIDSCHEGRACHT 72, AMSTERDAM.
Exploitant voor België H. JANSSENS, Vaderlandstraat 46. GENT.

NIEUWE SERIE

De Schat op de Veluwe.

HOOFDSTUK I.

DE HOLLANDSCHE VRIEND VAN RAFFLES.

De „Statendam” doorkliefde snel en rustig de golven van den Oceaan, die op dat oogenblik glad was als een vijver, en het was voor de opvarenden die zich in de salons bevonden, of op een van de prachtige wandeldekken schier onmogelijk, zich voor te stellen, nu het oog nergens eenig houvast had, dat zij zich met een snelheid van bijna zestig kilometer per uur voorwaarts spoedden.

Het schip, volmaakt trillingvrij, lag zoo rustig op het water, dat men kon gelooven dat het zich volstrekt niet bewoog.

Vijf dagen reeds was het prachtige schip onderweg, en de eene reisdag had den anderen nog overtroffen in schoonheid.

Onder de bijna duizend reizigers die zich aan boord bevonden, en waaronder zeer veel Amerikanen was er op zijn minst één, voor wie deze reis heel wat meer beteekende dan een eenvoudig uitstapje, of zelfs een terugkeer naar het eigen geboorteland. Die eene was Charles Brand, de trouwe metgezel van den grooten avonturier Lord Edward Lister, geheeten John Raffles, alias Lord William Aberdeen.

Als Brand er over nadacht, dan begon het

hem wel eens te duizelen, bij de herinnering aan de snel opeenvolgende reeks gevaarvolle en opwindende avonturen, die hij en de onvermoeibare Raffles, steeds in gezelschap van den reusachtigen chauffeur James Henderson, nu al sedert een drietal maanden hadden beleefd, en die hun aanvang hadden genomen met een vliegtocht van Londen naar Cairo, die eigenlijk bedoeld was als een eenvoudig, onbeteekenend uitstapje.

Wat was er sinds dat gedenkwaardige vertrek al niet geschied! De lust had Raffles bekropen om verder Oostwaarts te gaan, en onder vreeselijke omstandigheden was de kostbare vliegmaschine, die zij bijna lief hadden als een levend wezen, verloren gegaan. Een tocht vol ontberingen was daarop gevolgd, te paard, te voet, per trein, per sampan, per jonk, dwars door China, tot dat Honkong bereikt was, en nog was het einde niet daar, want een nieuw avontuur sleepte dien zwerver bij uitnemendheid, John Raffles, al weer verder, naar Hawaï, den Stillen Oceaan over, naar het verrukkelijke paradijs, dat Californië is geheeten, en meer in het bijzonder naar het Dorado van alle jonge

lieden met een knap gezicht, rechte beenen, en een behoorlijk stel kleederen — Los Angeles, Hollywood.

Toen weer dwars door Amerika, op den voortrazenden trein, die al weder een nieuw avontuur in zich verborg, dat nu eindelijk was besloten, in de machtige wereldstad New-York, waar Brand langer had moeten vertoeven, dan hem lief was, maar hij had vertrouwd op de belofte van Raffles om er thans een einde aan te maken, en nu waren zij dan toch ten slotte werkelijk onderweg naar een soort van vacantie, onderweg naar het kleine land, dat Raffles zoowel als hij zelf zoo gaarne eens wilde terug zien, onderweg naar rust en balsem voor de zenuwen, ingespannen tot barstens toe.

De politie was hun spoor bijster, geen sterfeling zou achter dien eleganten, aan de slapen wat grijzenden Brit, die stond ingeschreven onder den naam van Lord Aberdeen, en wiens papieren in de beste orde waren, den geduchten wreker den onvermoeiden avonturier hebben gezocht, die als een geesel over de wereld ging, en met vaste, meedoogenlooze hand strafte waar te straffen viel.

De buit was aanzienlijk geweest, maar wat Brand betreft had hij die gaarne prijsgegeven, als dat noodig ware geweest, om daarvoor wat rust en ontspanning te koopen. De boog kon niet altijd gespannen zijn, en de hunne was bijna gebroken op die wijze!

Brand dacht over dat alles na, tevreden glimlachend, en ten zeerste ingenomen met het bestaan, met het schip met den goedronden kapitein, met het voortreffelijk voedsel, kortom, met alles wat hem nu omgaf, terwijl hij over de verschansing leunde, en kleine wolkjes blies uit een uitnemende, Hollandsche sigaar, de eerste die hij sedert jaren rookte!

Hij droeg een lichtgrijs flanelen pak, en een panama van fijn stroo.

Hij was zoo zeer vervuld van dit onverwachte geluk, deze zoete bijna slaapverwekkende rust van de laatste dagen, die gevolgd waren op de stormen in de misdadigerswijken van New-York, dat hij bijna schrok toen er vlak naast hem een stem klonk, heel bekend niettemin, die een weinig spottend opmerkte:

— Zijn het de blauwe oogen van de Zweedsche uit de statiehut of wel de zwarte van die mooie Zeeuwsche uit de tweede klasse, Brand?

— Spot jij maar! zeide Brand met een lachje. Je weet heel goed dat ik noch aan de eene, noch aan de andere denk. Dat is niets voor mij sentimenteel flirten, aan boord van een schip,

met de wetenschap, dat het gedaan zal zijn zoodra men voet aan wal heeft gezet. Spotten met iets zoo heiligs als de liefde heb ik altijd het ergst gevonden, dat een mensch maar kan bedrijven.

— En je hebt gelijk, Brand! zeide Raffles ernstig. Nu, dan kan het niet anders, of je dacht aan de genoegens van de reis, zonder meer!

— Dat deed ik. En ik dacht aan wat ons nog te wachten staat. Wij zullen toch de mooie, oude steden als Utrecht, Deift, Gouda, Deventer weer gaan bezoeken?

— Dat hoop ik stellig te doen, Brand, maar — in het teruggaan!

— Hoe bedoel je dat? vroeg Brand, een weinig verbaasd en ook wel wat ongerust.

— Ik ben voornemens, Brand van Rotterdam onmiddellijk door te reizen naar Garderen.

Brand poogde het woord na te zeggen, maar gaf het op, en vroeg verwonderd:

— Wat is dat? Is het een stad?

— Het is maar een dorp, Brand, en zelfs dat ternauwernood! Maar het is iets prachtigs, voor wie van zuiverheid in de natuur houdt. De heide in haar onvergelykelijke pracht is er vlak bij, maar ook het bosch, en een auto brengt je spoedig naar de prachtigste geheimzinnigste dingen, die je je maar kunt voorstellen, naar het Uddelermeer, naar de Hunnenschans, naar het somber-schoone Kootwijksehe veld, waar een paar dozijn menschen, die daar de groote ontvangstat ons van den radiodienst beheeren, leven als in een miniatuur-woestijn, afgescheiden van hun medemenschen alsof zij door een Chineseche Muur waren omgeven, en verder naar de verrukkelijke plekjes van de Opper-Veluwe, die je je maar kunt denken.

— Dat klinkt bijzonder aantrekkelijk! zeide Brand, wiens oogen waren gaan schitteren. Is het er stil?

— Zelfs op Zondagen ontmoet je er niet veel menschen. Gelukkig zijn de wegen waar je met een auto kunt rijden, gering in aantal. Daarentegen prachtige fietspaden in overvloed, zoo mooi, als je ze maar kunt wenschen. En de heide — je zoudt er dagen kunnen rondzwerven, zonder iemand anders te ontmoeten dan een eenzamen schaapsherder!

— Met de hotels is het daar zeker niet zoo heel goed gesteld?

— Er zijn er genoeg, Brand, en vooral de provinciale Nederlandsche hotels en logementen munten uit door bijna pijnlijke zindelykheid en vooral door hun uitmuntenden kost, en de

gemoedelijkheid van de eigenaars en personeel. En dat alles weegt zeker op tegen het gemis aan een lift, en een badkamer naast iedere logeerkamer! Intusschen — hoe die hotels ook mogen zijn, wij zullen er ditmaal geen gebruik van maken tenminste niet wanneer wij mijn vriend Karel Joosten op zijn landhuis aantreffen.

Brand keek Raffles zeer verbaasd aan en zei:

— Die naam klinkt zeer hollandsch. Ik geloof echter niet, dat ik je hem ooit heb hooren uitspreken. Wie is die man?

— Een zeer goed vriend van mij, Brand. Je kijkt mij nog altijd verwonderd aan, en dat wil ik wel gelooven! Ik heb niet zoo heel veel vrienden, behalve jou, en zeker niet een, die zoo onafscheidelijk is! Karel Joosten heb ik nu zeker in twee jaren niet gezien, en toch ken je hem, al is het dan maar uit brieven! Ja, Brand, het is werkelijk zoo. Je beheert al mijn correspondentie, en je hebt dus ook de brieven geopend, die ik met tusschenpoozen van vier vijf maanden wel eens uit Holland ontving, en die ondertekend zijn met een enkelen J.

— Ik heb nooit geweten wie dat was! riep Brand uit. Ik hield hem voor een Engelschman. Hij schrijft onze taal uitmuntend!

— En zoo spreekt hij ze ook, Brand. Het is volstrekt onmogelijk, te hooren dat hij een vreemdeling is. Hij heeft vier jaren in Londen gewoond, en toch geloof ik niet dat er een tweede Hollander is aan te wijzen, bezielde met zulk een vurige liefde voor zijn eigen geboorteland! Het is bijna ziekelijk! Hij woont daar nu al jaren, en hij denkt er niet aan, nog ooit een voet over de grens te zetten, en toch heeft hij gereisd in Afrika, waar hij jaagde, toch kent hij Amerika, waar hij zaken deed. Hij kent de schoonheid van de Italiaansche meren, van de Zwitsersche bergen, van de Azuren Kust, en hij erkent ze — maar hij zal nooit toegeven, dat zijn eigen land minder zou kunnen zijn aan natuurschoonheid!

— Zoo zijn wij immers bijna allen, zeide Brand. Wie zou ons kunnen overtuigen, dat er iets bestaat, nog schooner dan de Schotsche meren, dan de vlakten van Wales? Ik meen mij nu te herinneren uit zijn brieven, dat hij rijk is?

— Hij kent ternauwernood zijn rijkdommen, Brand. Maar hij geeft ook kapitalen weg, hoewel nooit onder zijn eigen naam. Hij laat bijna ieder jaar een paard loopen te Epsom, maar geen enkel Engelschman heeft ooit vermoed, dat dit zoo was, want hij nam er altijd een strooman voor, je dienaar, die naast je staat!

— Natuurlijk kent hij je niet onder je waren naam? vroeg Brand op zachten toon.

— Hij weet integendeel wie ik ben, Brand! Ja, dat verwondert je natuurlijk. Hij is een zonderling man, Karel Joosten! Hij weet wie ik ben en wat ik doe, maar hij heeft mij nooit zijn oordeel daarover gezegd. Hij is een soort van fatalist, en naar zijn meening doet ieder mensch precies datgene, wat hem door een hogere macht is voorgeschreven, en geen sterfeling heeft dus het recht zijn daden te beoordeelen, laat staan te veroordeelen!

— Hoe heeft hij dat ontdekt? vroeg Brand, wiens verbazing toenam, bij het hooren van die onthulling.

— Hij heeft het niet ontdekt. Ik heb het hem eenvoudig medegedeeld. Lang geleden heeft Joosten mij het leven gered, Brand. Dat is mij vaker overkomen, maar ik hechte er nooit bijzonder aan, de kennismaking met mijn redder te blijven voortzetten. Met Joosten is dat een ander geval. Hij heeft iets, dat mij aantrok. Je zult spoedig bemerken waardoor dat wordt teweeg gebracht.

Raffles glimlachte even, en vervolgde, uitzierende over de zee:

— Ik heb hem dien dienst kunnen vergoeden. Dat was in een oerwoud van Afrika, waar wij beiden jaagden. Wij gevoelden sympathie voor elkander, en die wederzijdsche dienst knoopte een band, die nooit verbroken is, al gingen onze wegen dan ook ver uiteen. Wij zijn elkander blijven schrijven. Hij houdt er zeer oorspronkelijke denkbeelden op na. Zoo wil hij, stel je eens voor, den grondslag leggen tot een soort van nieuwe gemeenschap, te stichten op een nu nog woest en bijna onbewoonbaar deel van zuidelijk Drente. Is het denkbeeld niet kostelijk?

— Je behoeft er niet zoo spottend om te lachen, Edward, want jij zell koestert dat denkbeeld al jaren lang! vermaande Brand hem ernstig.

— O, dat is wat anders! hernam Raffles schouderophalend. Joosten is een man van de daad — hij zal het doen ook, let op mijn woorden! Maar ik ben een utopist, een fantast, die het bij mooie woorden laat blijven! Ik trek rond over de wereld en straf de luiards, de deugnieten, de verdrukkers en de uitzuigers! En daar blijft het bij. Ik ben de man niet, die een goed voorbeeld kan geven — ik ben slechts de man, die de slechte voorbeelden straft!

— Je doet jezelf onrecht, Edward! En dat weet je heel goed, zeide Brand, zijn hand op den arm leggend van den man, die hem boven

alles dierbaar was. Eens zul je je plannen ten uitvoer kunnen brengen, Maar wat wil je vriend Joosten ?

— Wel, het klinkt heel eenvoudig, als men het met woorden zegt! Hij wil niets anders dan ijverige, sterke, lichamelijke en geestelijke gezonde menschen bijeen brengen op die plek. En daar wil hij ze dan laten leven van hetgeen de bodem stellig zal opleveren! Het klinkt bijna waanzinnig, en toch zal hij het doorzetten, als hij maar lang genoeg leeft. Hij wil het geld afschaffen, omdat het volkomen nutteloos zal zijn, in zijn kolonie, en zijn volgelingen zullen heel eenvoudig zelf de steenen maken waarvan zij zelve of de metselaars onder hen de huizen bouwen, zij zullen brood eten van het graan dat de boeren onder hen zullen uitzaaien — de metselaar zal eten van dat brood dat de boer hem verschaft, en de boer zal wonen in het huis dat de metselaar voor hem bouwt. Zij betalen elkander dus met gesloten beurzen. Het is eigenlijk zoo simpel en gemakkelijk, dat men mensch moet zijn, om het niet te begrijpen, en het niet aanstonds uit te voeren!

— Het is vaker geprobeerd — en het is mislukt, Edward! zeide Brand, terwijl hij hoofdschuddend uitzag over de groenblauwe, nauwelijks bewegende zee.

— Omdat de menschen niet vast en heilig wilden, Brand, en wie weet, — misschien ook wel, omdat zij het nog niet kunnen, nog te zwak zijn en te slecht en te zelfzuchtig en te weinig vervuld van geloof. Bezitten zij dat eenmaal, Brand, wees er van overtuigd, dat de wereld er dan heel wat beter en normaler zal gaan uitzien! Iedereen zal genoeg en zelfs meer dan dat hebben, Er zullen niet meer automobielen vervaardigd worden, radiotoestellen, piano's, blikjes corned-beef of rijwielen, dan strikt noodig zijn voor het gebruik. Met opzet te weinig graan verbouwen, zal niet meer als een krankzinnige misdaad worden beschouwd om de zeer afdoende reden, dat niemand het in zijn hersens zal krijgen met dat kostbaarste van alle voedingsproducten te gaan speculeeren. Bedenk toch eens goed wat dat is — knoeien met een kostelijk levensmiddel, het aller voornaamste,

om er wat geld mede te verdienen. Het klinkt misschien wat vreemd, Brand — maar als een dikke heer, die ergens in een benauwd kantoor zit, het niet in zijn hoofd haalde om een liter benzine voor zes centen te vervaardigen en voor tien te verkoopen, dan bestond er ook geen misdaad meer — ik bedoel natuurlijk geen misdaden uit hebzucht, want die uit hartsucht zullen we bedreven worden, zolang er nog twee mannen en een vrouw op de wereld zullen leven.

De beide mannen zwegden eenige oogenblikken, toen begon Brand weer:

— Maar — wij eischen nu eenmaal heel wat van het leven, Edward! Op dien dorren bodem en er in zal onmogelijk datgene gevonden kunnen worden, waaruit men radiotoestellen, vliegtuigen, automobielen bouwt!

— Dat is nog zoo zeker niet, Brand, want er zit oerijzer in den grond, van ijzer maakt men staal, en staal is het fundament, waarop al het overige gebouwd wordt. Men zou boschen gaan aanplanten, om aan hout te komen, en de koeien leveren het leder op — en leder, hout en staal maken een auto, een vliegtuig! Maar als ik Joosten goed begrepen heb, dan is het volstrekt niet zijn doel, die dingen te maken! Hij wil zijn kolonie tot een soort herdersvolk opvoeden — degradeeren, zal jij misschien zeggen! Een volk dat juist genoeg werkt om zijn woon en zijn voedsel te verkrijgen, en voor de rest leeft....

— Als wilden? vroeg Brand glimlachend.

— Nu, dat is wat sterk uitgedrukt. Maar toch zeker als de primitieve mensch.

— En wat doen zij in hun vrijen tijd?

— Het lichaam oefenen! Zich baden, gemeenschappelijk zingen, paarden africhten, om ook daarmede wedstrijden te houden, en in zekeren zin het oude Griekenland te doen herleven! Kunst, sport en gezondheid — dat drielal vormt de kern!

— Het klinkt prachtig — maar ik vrees dat er nog eeuwen zullen voorbijgaan, voor wij dien ideaaltoestand beleven! zeide Brand zacht.

— Dat is wel waarschijnlijk. Maar even zeker is het, dat Karel Joosten er mee wil beginnen!

weet U, dat de etiketten der DUBEC verpakking
recht geven op Kunstkleurentoto's van Filmsterren in fraaie lijst:
Vraagt Uw winkelier of den fabrikant de voorwaarden

HOOFDSTUK II.

DE KLUIZENAAR-MILLIONNAIR.

Eenige dagen later reed een auto, die er niet al te sterk uitzag, met piepende veeren en een aamtorstige motor de spoorbaan over bij het kleine plaatsje Stroe, sloeg den verhardten weg in, die van dat kleine spoorwegstation voert naar het dorp Garderen.

Naast den chauffeur zat Henderson, die zich slechts met de grootste moeite in evenwicht kon houden op het smalle bankje, en in het zonderlinge zeker wel twintig jaar oude wagentje zaten Raffles en Brand naast elkander. Het was verrukkelijk schoone zomerdag, en Brand voelde zich vervuld van een geluk, dat hij in langen tijd niet had gekend.

De zoete geur van klaver woei door de geopende raampjes naar binnen, een kerkklokje tinkelde heel in de verte, boerenkinderen met platte petten op, stoeiden schreeuwend langs den weg, en de lucht scheen beladen te zijn met bedwelmende geuren.

Nu eens opende zich een wijd vergezicht, dwars over de heide heen, dan weer werd dit belemmerd door een scherm van zware beukenboomen, een aardige hoeve, een mooi oud huis.

Het boertje dat den wagen bestuurde babbelde opgewekt en honderd uit zonder er zich in het minst om te bekommeren, dat de reus naast hem geen woord van zijn opmerkingen verstond.

Des te meer verheugde het hem als die deftige heer met dat knappe gezicht achter hem nu en dan wat zeide in zijn eigen taal — en heel duidelijk, heel goed verstaanbaar, al was het dan het Hollandsch dat „de Stadsminsche” spreken.

— Je schijnt je Hollandsch toch niet vergeten te hebben, zeide Brand glimlachend.

— Nu, ik zou niet graag gedwongen worden, om in de taal van Hooft en Vondel een geleerdenverhandeling te houden, lachte Raffles maar ik mag toch wel zeggen, dat ik mij goed verstaanbaar kan maken, en de taal, uitstekend begrijp. Als ik je aanzie, Brand, dan geloof ik te mogen opmerken, dat je tevreden bent?

— Tevreden? Ik voel mij gelukkig, dat is heel wat anders, ik voel mij een goed, zuiver mensch! antwoordde Brand, het hoofd links en rechts wendende. Alles is zoo kalm, het is een balsem voor het gemoed! Maar heel stil, komt het mij voor!

— De bevolking is op deze plek ook tamelijk schaarsch, Brand. Het is een ondankbare bodem, ten Zuiden van den grooten Rijksweg, tusschen Amersfoort en Apeldoorn, die niet zoo heel veel oplevert. En de geheele reusachtige heide is zoo goed als onbewoond ten Zuiden van den spoorweg, en die het Kootwijksche zand genoemd wordt. De bewoners zijn van een ernstig, in zich zelf gekeerd ras, gehard en zeer trouw aan den bodem, ondanks zijn schraalheid. Nog sterker komt dat uit op de veengronden van Drente.

Op dat oogenblik reed het rijtuig het dorp Garderen binnen, en voor een oogenblik zwegen de twee vrienden, om te kijken naar de aardige boerenhuisjes, en het schilderachtige kerkje. Binnen weinige oogenblikken waren zij het voorbij, en het wagentje hotste verder, terwijl het op en neer danste op de oude veeren.

Bijna onafzienbaar strekte zich de heide aan weerszijden uit, na eenige oogenblikken zeide Brand:

— In de herfst, of tegen het vallen van den avond als er een loodgrijze lucht boven deze

streek hangt, moet het hier onzegbaar somber zijn, dunkt mij. Onwillikeurig komt mij „de Hond van Baskervilles” in de gedachten, als ik over die eindeloze vlakke heen zie, en ook, al zie ik hier geen moerassen. Welk een troosteloosheid, als de winter hier zijn intrede doet!

— Maar welk een onovertreffbare schoonheid, Brand, als de heide bloeit, of als deze vlakke met sneeuw overdekt is, bij vriezende weder!

Op dat oogenblik werd de aandacht van Brand getrokken door het zonderlinge gedrag van Henderson, die alle moeite deed, zich op zijn nauwe plaats om te keeren. Zijn breed gelaat was rood en hij scheen tamelijk boos te zijn.

— Wat is er aan de hand, James? vroeg Brand. Krijg je het wat warm op je plaatsje?

— Dat is het niet, mijnheer Brand! Maar die boer praat onophoudelijk, en hij lacht tegen me, en nu ben ik woedend, omdat ik niet kan uitmaken of hij me uitscheldt, dan of hij grapjes wil maken! Ik krijg den indruk dat hij mij toesnauwt.

— Dat is louter verbeelding, James! stelde Raffles hem gerust. Dat komt omdat je de taal niet kent, en ik geel toe dat de vele keelklanken in de taal van dit land wel eens den indruk wekken, alsof de spreker boos is! Maar ik verzeker je dat die brave boer niets anders doet, dan over zijn kippen en zijn varkens te praten! Hij heeft ook al gevraagd hoe je zijn auto'tje vindt.

— Heeft hij dat, Mylord? riep Henderson, en hij werd nog rooder. Nu, dan wil ik hem wel zeggen dat zijn wagen het gemeenste, schandelijkste, kaduukste vod is, waarop ik ooit nog een rit heb moeten maken!

— Wees maar stil James, want het duurt nu niet lang meer of we zijn er!

— Het verwondert mij eigenlijk dat je Joosten ons zijn eigen wagen niet gestuurd heeft, om ons van het station af te halen! zeide Brand.

— Je verwondering is misplaatst, mijn waarde. Ten eerste weet Joosten volstrekt niet dat ik naar zijn huis onderweg ben, en ten tweede houdt hij er geen auto op na! Ik zeide je toch dat hij een zonderling is, en hij drijft het zoover dat hij in de onmiddellijke nabijheid van een der voornaamste radiostations van Europa van een radio niet wil weten! Een gramaphoon veracht hij. Een auto vindt hij een onnoozel, karakterloos onding, en als hij uitgaat rijdt hij te paard, of hij laat zich rijden in zijn jachtwagen, door zijn ouden koetsier Jan Broerse, die zijn afkeer van auto's volkomen deest.

— Maar — dan is hij een halve wilde! riep

Brand verschrikt uit. Zullen wij er rauw voedsel krijgen?

— Maak je niet ongerust — zoover drijft hij het niet! Als hij goede muziek wil hooren, dan wacht hij tot er een concert is, in Apeldoorn, of Amersfoort, en gaat daarheen. Maar duurt hem dat te lang, dan is hij in staat, duizend gulden te betalen aan een kunstenaar, om hem een kwartier in zijn eigen huis te kunnen hooren.

— En keurt zijn vrouw dat alles goed.?

— Die heeft niets goed te keuren, want die is er niet. Joosten is altijd ongetrouwd gebleven. Hij placht te zeggen dat dit het beste voor hem was, maar hoofdzakelijk voor de vrouw, die hem had kunnen nemen, maar die het zeker geen dag bij hem zou hebben uitgehouden, nogmaals, hij is een vreemd mensch, en hoort eigenlijk in de hedendaagsche maatschappij niet thuis. Soms ziet men hem plotseling vertrekken, niemand weet waarheen, en een dag of wat later seint hij uit Moskou of Algiers aan zijn rentmeester dat het huis een maand gesloten moet worden omdat hij naar Afrika is vertrokken, of naar China. Onderweg bezint hij zich, en verandert van reisdoel. Of wel hij krijgt er al genoeg van, keert terug, vindt zijn huis gesloten en zonder bedienden, en neemt zijn intrek in het kleine jachtpaviljoen, ergens midden op de hei, en woont daar een week of twee weken vo komen alleen, en voed zich met rapen, aardappelen en soms brood — als toevallig de bakker van het dorp dien kant uitkomt. Hij slaapt dan op een stroomatras en overdag zwerft hij over de hei, laat hij zich drijfmat regenen, en verklaart, als hij eindelijk weer in zijn vorstelijk huis terug is, dat hij een heerlijken tijd heeft beleefd.

— Maar dan is het zeer goed mogelijk dat wij hem niet eens thuis treffen!

— Dat zou mij spijten, maar wij zouden er ons in moeten schikken en naar Apeldoorn moeten reizen. Wij zouden echter ook zeer goed in Elspeet kunnen logeeren, of in Putten, Ermeloo, Harderwijk. Het is hier overal even schoon!

Op dat oogenblik reed de auto schommelend langs een groote uitspanning, en het boertje maakte een opmerking tegen den reus, die zich naar Raffles omwendde en vroeg:

— Wat vertelt hij nu weer, Mylord? Wat is er met die groote uitspanning?

— Hij zegt, James, dat deze theeschenkerij het eigendom is van de Koningin en door haar geëxploiteerd wordt.

— Laat hij dat dan nog eens zeggen, maar

in het Engelsch, dan zal ik hem op zijn Engelsch voor zijn leugens afstraffen!

— Daar zou je heel verkeerd aan doen, James, want de man zegt niets anders dan de waarheid. Deze theeschenkerij wordt inderdaad beheerd door of tenminste van wege de Koningin!

En van dat oogenblik af zeide de reus niets meer. Hij scheen dit zoo vreemd te vinden, dat hij bijna geen oog had voor de schoonheid van het kleine Uddeler Meer, omringd door lage heuvels, riet en struikgewas.

Een kwartier later ongeveer hield het auto'tje plotseling stil, de bestuurder verliet zijn plaats, en Brand zag tot zijn verwondering dat hij op zijn sokken stond, en nu heel kalm zijn klompen ging aantrekken.

Hij keek om zich heen.

Van een huis was volstrekt niets te bespeuren. De auto stond stil op een van die verharde landwegen, waar twee wagens elkander alleen maar kunnen passeeren als zij langzaam beide met twee van de wielen over den wegberm rijden. Te linker zijde begon een pad, zoo smal dat het nauwelijks ruimte bood voor een kinderwagen, en dat zich ergens in het struikgewas verloor.

— Waarom staat hij stil? vroeg Brand verwonderd.

— Omdat we er zijn, Brand! antwoordde Raffles lachend.

— Maar ik zie niets van een huis!

— Toch is het er! Wij zullen echter nog twintig minuten moeten loopen.

Toen wendde Raffles zich tot den boer, en vroeg in het Hollandsch:

— Kun je mij ook zeggen, goede man, of mijnheer Joosten op dit oogenblik zijn huis bewoont?

— Dat weet ik niet — maar gisteren was hij er, dat is vast! antwoordde de man.

— Wacht dan nog een half uur, totdat ik zekerheid heb. Als ik mijn vriend niet vind, dan moet je ons naar Elspeet rijden. Zou dat gaan?

Het boertje krabde zich eens achter de ooren, bekeek zijn wagen met een kritisch oog, en zeide toen leukweg:

— Ik kan U in ieder geval een flink eind dien kant opbrengen, mijnheer!

— Goed zoo! Dan zal deze man hier je wel berichten, maar hier is je geld voor geval ik niet terug kom!

Hij drukte het verbluft lachende boertje

twee blinkende rijksdaalders in de hand, en toen stapte alles het kreupelhout in, en volgde het smalle boschpaadje, waarbij zij achter elkander moesten loopen.

Reeds spoedig splitste zich het gat, maar Raffles had een ijzeren geheugen, en hij vergiste zich niet, ook later niet, toen het pad zich nog herhaaldelijk vertakte, of zelfs een viersprong vormde.

De grond was zandig, de lucht was vervuld van de geuren van Bilzenkruid, thym en kruizemunt, en van het gezoem der insecten. Alles ademde hier vrede en rust.

Het was echter duidelijk te zien, dat hier nimmer een tuinman kwam, en herhaaldelijk moesten de drie mannen de takken uiteenbuigen om het pad te kunnen volgen, dat soms geheel scheen te verdwijnen, onder mos en afgevallen bladeren.

Nu en dan kroop haastig en verschrikt een kleine ringslang onder de lage struiken weg, vogels fladderden op van hun nesten, en uit alles bleek, dat in deze kleine, bekoorlijke wildernis maar zelden een mensch verscheen.

En plotseling hield dit oerwoud van lage struiken, hazelaars en wilde seringgen op, en toen ook pas zag Brand het huis.

Het was inderdaad zeer groot, maar tamelijk laag, het moest heel oud zijn, het werd niet bijzonder goed onderhouden, tenminste niet uiterlijk, en het was van alle kanten omgeven door bosch, dat het zoo dicht mogelijk naderde, en slechts een kleine ruimte overliet aan de voor- en de achterzijde.

Rechts bevond zich wat zeker eens een park was geweest, met groote kosten aangelegd, maar dat volmaakt verwilderd was. Nooit werd hier zeker het snoeimes gebruikt. De boomen, hoofdzakelijk beuken en kastanjeboomen, waren geweldig dik en hoog, de paden waren nauwelijks meer te bespeuren, overal groeiden onbelemmerd struikgewas en allerlei wilde bloemsoorten door elkander, en overweldigende reuk sloeg den vreemdeling tegemoet, die bij toeval dit kleine paradijs ontdekte.

Het huis was van onder tot boven begroeid met wilde wingert, die slechts de ramen en hier en daar een stukje van den muur vrij liet.

Brand keek een oogenblik vol verrukking naar dit tafereel, en zeide toen zacht:

— Het is geen wonder dat die man geen auto houdt! Het lijkt wel het betooverde slot van Prinses Doornroosje. Die stilte is bijna beklemmend, en als de zon er niet is, moet het waarlijk

angstaanjagend zijn ! Is het huis wel bewoond ?

Als om Brand antwoord te geven ging op hetzelfde oogenblik de voordeur open, en een man verscheen, zeer lang en mager, met een smal, scherp geteekend gezicht, baardeloos, met een spitse kin en overvloedig, reeds sneeuw-wit haar, ofschoon de man ternauwernood veertig jaar kon zijn. Hij was sterk gebruid door de zon, en het leven in de buitenlucht. Naast hem stond een zeer groote, Iersche wolfshond, een prachtig dier, vol adel en kracht.

De man was zeer slordig gekleed, in een oude broek, die werd opgehouden door een riem, afkomstig van een oud valies, een niet al te schoon sporthemd zonder das, en een verschoten bruin fluweelen jasje. Zijn bloote voeten waren in sandalen gestoken.

Met zijn pijp tusschen de dunne lippen en de handen in de zakken stond hij een oogenblik naar het drietal te kijken, slaakte toen een zachten uitroep van voldoening, kwam de stoep af, en liep over het grasveld naar Raffles toe, zonder zich te overhaasten, maar met een uitdrukking op zijn smal, karakteristiek gelaat, die niet te miskennen viel. Zijn diep in het hoofd liggende, zwarte oogen schitterden opgewekt, maar zijn stem had een rustigen klank toen hij zeide :

— Wees welkom, Raffles ! Daar heb je goed aan gedaan. En ook je vrienden zijn welkom. Dit is zeker mijnheer Brand, over wien je me wel geschreven hebt ? Ik vrees dat ik U niet veel gemakken zal kunnen aanbieden, mijnheer maar beschouw mijn huis, bid ik U als het Uwe, gelijk het is met al zijn tekortkomingen !

Brand nam de hem toegestoken slanke, maar zeer gespierde hand aan.

Joosten sprak het Engelsch inderdaad voortreffelijk. En Brand bemerkte tot zijn verbazing dat hij zich bediende van niet vaak gebruikte woorden, die aan zijn taal een eigenaardige, schilderachtige deftigheid verleenden. Het klonk bijna alsof hij in dichtregels sprak !

Maar vooral de oogen van den man trokken hem aan. Ze waren zeer groot, en als men een fluweelen gloed overtoegen. De neus was recht, dun en scherp, de mond had dunne lippen, het voorhoofd was hoog. Glimlachen deed Joosten maar zelden en hartelijk lachen zoo goed als nooit. In zijn afgemeten gedragingen had hij een Brit kunnen zijn, behoorend tot de hoogste standen. Maar een Brit zou zich zeker nooit zoo kleeden met verachting voor alles wat uiterlijk was ! Zelfs op een onbewoond eiland zou een

Engelschman nog zijn smoking hebben aange-trokken, indien hij die toevallig had kunnen redden, als hij voor zijn schralen maaltijd van rauwe mosselen en knollen was gaan zitten.

En Karel Joosten scheen er zich volstrekt niet voor te schamen hood zelfs zijn verontschuldigingen niet aan, maar zeide eenvoudig :

— Ik ben blij dat je me niet vergeten hebt, Raffles. Dat verheugt mij. Wie is deze heer van buitengewone lengte ?

— Ik ben de chauffeur van Lord Aberdeen ! antwoordde Henderson onmiddellijk.

— Zoo, vriend, dus jij bent de beroemde helper van Zijne Lordschap ? Deze stille wildernis zal je tegenvallen, gelijk ik moet vreezen, maar er is vrij wat te zien. Er is wellicht zelfs iets heel merkwaardigs te zien, juist op dit oogenblik, Edward ! Je komt op het goede tijdstip ! En ga nu mee naar binnen. Is dat alles wat je aan bagage meebrengt ?

Ieder van de drie mannen droeg een groot valies, en Henderson daarenboven nog een handkoffer. Raffles zeide :

— Het is ruimschoots voldoende ! We vallen je hoogstens een week lastig, als je het goed vindt !

— Het moet je bewust zijn, dat je mijnenwege een jaar kunt blijven ! Alleen — ik weet niet of ik al dien tijd hier zou zijn. Je kent mijn zwerversaard ! Laten wij dan nu binnen gaan. Ik wilde mij juist aan tafel zetten.

— Een oogenblikje ! James moet onzen chauffeur gaan zeggen, dat hij kan vertrekken. Tenminste — als hij gelooft den weg terug te kunnen vinden !

— Laat dat maar. Dat kan de oude Jan wel doen, zeide Joosten, Credic, ga Jan halen !

De reusachtige hond, die vlak naast zijn meester was gaan liggen, en de drie vreemdelingen verre van vriendelijk opnam, stond blijkbaar met tegenzin op, en liep toen langzaam heen, nu en dan achterdochtig omziende. Hij stootte een zijdeur van het huis open, en kwam bijna dadelijk daarna terug met een zeer klein, oud, verschrompeld en gebogen mannetje in een soort van werkkiel. Hij wreef zijn handen, toen hij de drie vreemdelingen ontwaarde.

Hij mompelde stug een soort van welkom, tot Raffles, dien hij herkende, nam het bevel van zijn meester in ontvangst en verdween, en een oogenblik daarna trad het viertal het groote huis binnen, en Brand was aanstonds verrukt over de prachtige, Oud-Hollandsche meubelen, de zware kasten met hun gedraaide pooten,

de banken van eikenhout met hun rechte leuning, en de eeuwenoude lambrizeering. Er hingen schilderijen van groote waarde aan de muren, van Ruysdaal en Hals, en op den grond lag een oud Deventer karpert, met de hand geweven en nog zeer goed, ofschoon het op zijn minst anderhalve eeuw oud moest zijn.

Er waren blijkbaar geen andere bedienden

dan de oude koetsier, want Joosten bracht zijn gasten zelf naar hun logeerkamers, en liet hun daar alleen om zich te verfrisschen, en andere kleederen aan te trekken.

En toen de deur weer dicht was, zeide Brand zacht tot Raffles:

— Zeer merkwaardig, een kluizenaar die millionair is!

DUBEC RECLAME

thans worden uitgereikt: Mary Pickford, Betty Balfour, Claire Windsor en Constance Talmadge

Andere volgen

HOOFDSTUK III.

HET SPOOK.

De maaltijd van den millionnair was al heel eenvoudig geweest. Jan Broerse, de oude koetsier deed ook werk als kok, en Joosten zelf, die er trotsch op was, dat hij als schipbreukeling geen kwaad figuur zou slaan, had hem daarbij geholpen, in de reusachtige, ouderwetsche keuken met zijn pomp, zijn vloer van roode tegels en eiken balken aan de zoldering — met zijn geweldig groot fornuis, en zijn haard, waar men wel een os kon braden, maar waar zich maar juist genoeg gereedschap bevond, om een beafstuk te kunnen bakken, en groenten te kunnen fijnhakken!

Er was soep geweest uit het blik, een carbonade, sla en eieren, en een soort zelfgemaakte taart toe, en Henderson, had precies hetzelfde gekregen, alleen was de hoeveelheid driemaal vermeerderd, en hij had den maaltijd gebruikt in gezelschap van den zwijgzamen oude, die niet had verraden, dat ook hij de Engelsche taal uitstekend sprak en verstond.

En nu zaten Joosten en zijn beide gasten in de woonkamer, waar men geen enkel modern meubel aantrof, niets van de nieuwe „Zakelijkheid” die door Joosten hardgrondig werd geminacht. Er stonden stoelen waarin men inderdaad kon zitten, de tafels waren zwaar en groot, de haard was een monument en de zolderbalken waren zwart beroekt.

Raffles en Joosten hadden over hun ervaringen van de aatste jaren gesproken, en nu zeide de gastheer, na eenigen tijd zwijgend uit het raam te hebben gekeken, naar de wildernis die zijn huis omgaf:

— Je zult het vreemd vinden, en wel zeer toevallig, dat er zelfs in deze vreedzame omgeving iets gaande is, dat zelfs een man als jij bent belang zal inboezemen! Zou je willen getooven, dat het hier spookt, tenminste naar het

zeggen van eenige verschrikte boeren in den omtrek?

— Het verwondert mij niets, zeide Raffles, met een glimlach. De geheele omgeving eigent er zich voortreffelijk voor. De sombere heide bij nacht de dreigende Hunnenschans, de bouwvallen van kasteelen lokken als het ware uit tot het bezoek van afgestorvenen.

— Je drijft er den spot mee, Edward, en dat is ook wel begrijpelijk. Maar tracht dat eens vol te houden tegen degenen die het spook zagen, en het hoorden!

— Wel, ik verlang niets liever! hernam Raffles opgewekt. Stel mij maar eens voor aan een van die bijgeloovige lieden, die zich hebben laten verschrikken door het klapwieken van een uil, of het schijnsel van de maan op een groepje witte berkenstammetjes.

— Ik kan dadelijk aan je verzoek voldoen, Edward, zeide Joosten lachend. Broerse namelijk is een van degenen die het afschuwelijk spook met eigen oogen gezien heeft!

— Mijn hemel, ik had niet gedacht dat een oude koetsier van mijn vriend Joosten aan zulke dingen meedeed! riep Raffles uit.

— Mijn waarde, Broerse is volstrekt niet dom, maar hij is inderdaad een boer, en nog wel een Overijselsche. En je zult misschien weten dat deze provincie meer dan iedere andere het schouwtooneel is geweest van allerlei bovennatuurlijke en soms gruwelijke verhalen. Hier leven nog sagen van vele eeuwen geleden. En ook nu nog gelooft meer dan de helft van de bevolking aan schimmen, kabouters, het booze oog, voortteekens, een oud wijf dat den weg oversteekt, en je jacht bederft, een kraai, die links van je opvliegt en dergelijk fraais meer. En vooral deze buurt is altijd rijk geweest aan die verhalen. Nu, Broerse gelooft daar met

grootte stelligheid aan. Het staat voor hem vast dat het heksen zijn, die de melk van de koe doen verzuren, of ziekten verwekken onder het pluimvee en het graan. Ja, ternauwernood staat hij mij toe, een veearts te halen, a's er iets met de paarden gebeurt. Veertien dagen geleden struikelde Zilverblass voor het jachtwagentje, toen ik er mee uitreed. Natuurlijk dacht ik dat het een steen was. Maar er was geen te zien. Onmiddellijk stond Broerse klaar met zijn verklaring: „Het was de heks van het Uddeler Meer geweest!”

— Er bestaat er dus nog een, vroeg Brand, die vol belangstelling had geluisterd.

— Ongetwijfeld, mijnheer Brand. Tenminste — de bevolking gaat haar uit den weg, zegt dat zij over bovennatuurlijke machten beschikt. Zij is op zijn minst negentig jaar, dat weet ik zeker en de boeren hebben er honderd vijftig van gemaakt. Nu, dat kromme, onaanzienlijke vrouwtje, dat in een plaggenhut op de hei woont, zoude Blass hebben doen struikelen — zoo maar, voor de grap, en op twee uren gaans afstand!

— En hij heeft het spook gezien? vroeg Brand lachend.

— Met de meeste stelligheid. Ik zal hem laten roepen. Maar ik waarschuw je, Edward, behandel de zaak ernstig, anders wordt de oude schuw, hij wordt grof, en hij zal je eenvoudig met je vragen laten staan en naar zijn stal teruggaan.

— Ik beloof je, dat ik de zaak met de grootste ernst zal behandelen! zeide Raffles. Zeg voor mijn part, dat ik belang stel in spoken, en een studie van deze verschijningen maak!

Joosten had reeds op de schelknop gedrukt en een oogenblik daarna trad de oude Broerse binnen.

Zijn boersch gezicht met de sluwe oogjes, trok in duizenden rimpels toen Joosten met de deur in huis viel:

— Broerse, ik heb Mylord verhaald van wat je dezer dagen gezien hebt, niet ver van de Hunnenschans. Maar Mylord gelooft er niet erg aan. Wees zoo goed en — — —

— Wat drommel, waar ga je heen?

— Als Mylord er niet aan gelooft, dan heeft het ook geen nut om er over te praten! zeide de oude man grommend.

Joosten wierp zijne gasten een veelbetekenend knipoogje toe en zeide toen haastig:

— Je begrijpt het verkeerd, Broerse! Mylord gelooft wel degelijk aan geestverschijningen,

maar niet, dat jij er een gezien hebt!

De oude koetsier wierp Raffles een scherpen, boozen blik toe, en zeide toen, nog altijd slecht gehumeurd:

— Daar valt in ieder geval over te praten. Mylord kan mij gelooven of niet, maar ik heb het — het ding vier dagen geleden, laat in den avond gezien, toen ik voorbijreed op mijn fiets, en terugkwam van stad, waar ik mijn dochter bezocht heb.

— De stad is voor de lieden van deze streek Amersfoort! lichte Joosten in het Engelsch toe.

Het was wel tien minuten flink trappen voorbij de plek waar een smal paadje den breeden grintweg van Harderwijk naar Apeldoorn snijdt. Het is daar heel stil. Het kan een uur of half twaalf geweest zijn, misschien iets later. Er was niemand te zien, dat begrijpt Mylord wel, want in dezestreek gaan de menschen vroeg naar kooi. Ik was op de plek gekomen waar een paar geweldig dikke boomen staan, aan den voet van de Hunnenschans, toen ik ineens een lichtje zag bewegen — — —

— Een oogenblikje, vriend Broerse! Reed je zelf met een licht?

— Neen Mylord, dat deed ik zeker niet! Waarom zou ik? Je komt hier toch niemand tegen.

— Ga dan maar verder! Je zag dus een lichtje bewegen. Je dacht zeker geen oogenblik aan stroopers?

Weer trof een booze blik Raffles, en de oude man zei knorrig:

— Ik ben wel oud, Mylord, maar ik kan toch nog wel een lichtbak van een gewoon kaarslantarentje onderscheiden!

— Ha zoo! Het was dus een kaarslantaarn! En die bewoog. En wat verder?

— Ik kan U zeggen dat ik er van schrok! Huizen zijn daar heelemaal niet. Er is een brok van een ringmuur over, en dat is alles. Dicht begroeid met klimop en onkruid. En nu zult U misschien zeggen — daar zocht een visscher naar wurmen, of iemand had er iets verloren, of het waren kampeerdere — maar dan zeg ik, dat U zich vergist! Want terwijl ik even zoo stond te kijken, zag ik het. Een witte vrouw, Mylord, zoo waar als ik hier voor u sta! En ze liep niet, en ze zweefde niet, maar tusschen de toppen van de boomen en den bovenkant van het oude bastion schommelde ze, zat k maar zeggen heen en weer, net als een lijk van een

gehangene! Maar ze was heel groot, veel groter dan een gewoon mensch!

— Kon je een gezicht zien? vroeg Raffles, die stil had toegeluisterd.

— Alleen maar twee groote, roodg'oeiende oogen, Mylord! En vindt U nu goed dat ik weg ga? Het pakt me nog te veel aan. Het is daar behekst — daar is iets gebeurd, vroeger, dat het daglicht niet kan verdragen!

Inderdaad stond de oude man te trillen op zijn beenen, en hij was geelbleek geworden.

— Wil je hem nog iets vragen? vroeg Joosten, die kalm was blijven rooken, met zijn magere beenen over elkander geslagen.

— Neen, en ik dank onzen vriend Broerse voor zijn bereidwilligheid om het te verhalen, zeide Raffles vriendelijk.

Zoodra de oude man de deur achter zich gesloten had, vroeg Joosten lachend:

— Je gelooft er natuurlijk geen woord van?

— Wat bedoel je — aan spookverschijningen. Neen, Joosten, daaraan geloof ik niet. Wel aan hallucinaties. Hebben anderen het ook gezien?

— Ja, vroeger al. Broerse had zelfs gebluft dat er niets was, totdat hij het zelf zag, naar hij zegt.

— Dan was er ook natuurlijk iets, en dan moesten wij er zelf ook maar eens gaan naar zien! zeide Raffles kalm. Die witte dame boezemt mij groot belang in, minstens evenveel als de beroemde Witte Vrouw van het paleis in Potsdam, altijd gedaan heeft, die, naar men zegt, aan Wilhelm II verschenen is een paar weken nadat de oorlog was verklaard — en dus zeer kort voor dat de slag aan de Marne aan alle illusies van den keizer voor goed een einde maakte.

— Dan zal je alleen moeten gaan, Edward, hernam Joosten. Ik wist natuurlijk niets van je komst, en ik heb een wetenschappelijk werk onder handen, dat volstrekt beëindigd moet zijn, voor een bepaalden datum.

— Dan verzoek ik je, Karel, te doen alsof wij er niet waren! Alles belooft een prachtigen avond, en Brand en ik hebben behoefte aan een goede wandeling, niet waar, Brand?

— Ik ben tot je dienst! zeide deze opstaande.

Een oogenblik daarna zat Joosten al weer in zijn werkkamer, verdiept in den arbeid, en Raffles en Brand trokken donkere regenjassen aan, zetten een pet op, en wilden het eenzame huis verlaten, toen Raffles een lade open trok, er zijn revolver uitnam, en die in zijn zak liet glijden.

— Neen je een wapen mee? vroeg Brand verwonderd.

— Men moet met spoken altijd wat voorzichtig zijn, gaf Raffles ten antwoord. Ik zal je onderweg vertellen wat de oude koetsier gez. en heeft — of meent gezien te hebben.

— Ken je den weg?

— Wees maar niet bang dat wij zullen verdwalen. Joosten heeft mij van middag een pad gewezen, dat van den moestijn al naar den grintweg voert, waarover Broerse sprak, en dat zich slechts tweemaal vertakt. De eerste maar rechts houden, de tweede maar links, en wij kunnen niet missen. Hoe vindt je hem?

— Een merkwaardig man! antwoordde Brand. Hij moet veel geleden hebben, naar zijn uiterlijk te oordeelen, en omdat hij zich hier opsluit als een kluizenaar,

De beide mannen hadden het huis nu verlaten, en gingen in de reeds vallende duisternis door den achtertuin, langs den moestuin, openden het houten hekje, en volgden het smalle zand-rige paadje volgens de aanwijzingen. Men kon het nog juist even volgen, door de lichtgele kleur van het zand. Na twintig minuten gaans ongeveer bereikten zij den breeden grintweg, die in Oostelijke richting liep.

Zij begonnen dien zwijgend te volgen, en Brand wilde juist een sigaret opsteken, toen Raffles de hand op zijn arm legde, en op zachten toon verzocht:

— Ik wilde liever dat je dat nog wat naliet, Brand! En wij moesten ook maar niet meer spreken.

— Brand keek zeer verbaasd Raffles aan, en vroeg toen, onwillekeurig zelf zijn stem dempend:

— Wat verwacht je dan eigenlijk? Ik voor mij denk aan een flauwe grap van een troepje kampeerders! Het zal er op uitdraaien dat de Witte Dame niets ander is geweest dan een tent die te drogen hing, en door den wind heen en weer schommelde.

— Daaraan heb ik ook een oogenblik gedacht, Brand, maar dat is het niet. Terwijl jij je in onze kamer verkleedde voor ons tochtje, heb ik nog even met Broerse gesproken, zonder hem te zeggen wat wij voornemens waren. Hij verklaarde dat het bladstil was, en broeiend warm. En trouwens — hoe verklaar je de gloeiende oogen?

— Die kunnen wel gemaakt zijn — een holle pompoen, een kalabas met gaten er in of iets dergelijks?

— Dat is nu juist wat ik ook denk, Brand, en daarom is het beter, onze aanwezigheid niet te verraden! hernam Raffles, weder voortstappend.

Weer verliepen er twintig minuten, en toen stond Raffles eensklaps stil, en wees naar een klein, flakkerend lichtje heel in de vertel.

Het was nu volkomen duister geworden, en niets deed zich hooren dan het zachte gerucht van de bladeren die door den avondwind bewogen werden. Het was alsof er nu een dan een lange, bange zucht voer over de toppen der hooge boomen die zachtjes de kruinen neigden.

Van de plek waar de twee vrienden stonden, konden zij een groot gedeelte van de heide overzien, die in het Oosten afgesloten werd door een soort van rug, de befaamde Hunnenschans.

Nu en dan weerklonk van verren afstand het sombere klagende geroep van een roerdomp.

Heinde en ver was geen levend wezen te zien, en evenmin een huis. Het maanlicht, nu en dan schuilgaande achter de wolken, deed op de heide flauwtjes een schaapskooi onderscheiden.

Brand keek met half dichtgeknepen oogen naar het lichtpuntje, en zeide toen, zijn stem zooveel mogelijk dempend:

— Kan dat een huis zijn?

— Onmogelijk. Daar toe is het veel te hoog. Bovendien, het is in de richting van de Hunnenschans, en daar zijn geen huizen. En bovendien — ik zou durven zweren dat het beweegt!

— Laten wij het dan eens onderzoeken! stelde Brand voor, wiens nieuwsgierigheid nu in de hoogste mate was gaande gemaakt.

Zwijgend gingen de twee mannen langs den grintweg verder.

Na tien minuten stonden zij opnieuw stil. Het lichtje was nu duidelijk zichtbaar, en het bevond zich zonder eenigen twijfel aan de zijde waar de Schans zich bevond. Donker afstekend tegen den nachthemel, somber dreigend met zijn zware boomen op den top, en Brand kon zich nu wel voorstellen, dat een eenvoudige boerenbevolking allerlei sagen en legenden had geweven rondom dat bouwwerk van de natuur.

De twee mannen moesten zich nu terzijde van het lichtje bevinden, dat op dat oogenblik onbeweeglijk was, Wilden zij het naderen, dan moesten zij den weg verlaten, over een drogen greppel springen, en een deel van de heide oversteken.

Zij wilden hiertoe juist besluiten, toen er eensklaps weer iets anders gebeurde.

Een zonderling geluid liet zich hooren, angstaanjagend genoeg, want het geleek op het sinistere geluid, dat een misthoorn maakt aan boord van een groot schip. Het was alleen maar minder sterk, maar nog akeliger, nog schrikwekkender.

De twee mannen keken elkander verbaasd aan. Van dat geluid had Broerse niet gesproken.

Onbevreesd sprongen zij over de heg, vastbesloten om den aard en den oorsprong te ontdekken van dat zwakke lichtschijnsel en dat zonderlinge, fluitende geluid.

Zij hadden nog geen twintig stappen gedaan door het stekelige gewas, waarmede de heide hier begroeid was, brem en duinnetels, of het spooksel verscheen.

Het deed zich voor als een lange, witte gedaante, die eerst stil bleef, en toen een zacht schommelende beweging verkreeg.

En Broerse had wel goed opgemerkt — het witte ding moest zich bevinden ter halver hoogte van de boomen, waarmede de Schans begroeid is.

— Vooruit! beval Raffles, wijzend naar het vreemde, heen en weer zwaaiende gedaante, in het lange witte kleed. Van het hoofd waren alleen maar twee vurige oogen te zien, en Brand kon zich nu zeer goed voorstellen, hoe die verschijning de eenvoudige landlieden doodelijk had moeten ontstellen. Hij zelf was een beschaafd en ook een dapper man, en toch gevoelde hij een zonderlinge hartklopping onder het voortloopen.

Maar plotseling veranderde het tooneel weder.

In de verte werd een verblindend wit lichtpuntje zichtbaar, dat eensklaps tot een dunne straal werd, die met vrij groote snelheid een cirkel beschreef, en beurtelings de witte berkenstammen, een stukje van den weg, een enkelen dikken boom — en toen de twee mannen in daghelder licht zette.

Even bleef het op hen trillen, zoo schel dat zij de oogen moesten sluiten, toen zette de lichtstraal haar reis voort, en verdween plotseling. En met haar verdween ook de Witte Vrouw, en het roode lichtje doofde uit.

Een volmaakte duisternis omgaf de twee mannen.

Raffles had den arm van Brand gegrepen, en zeide zacht:

— Verder nu! Wij moeten het onderzoeken. Hier is niets bovennatuurlijks gaande maar wel iets geheimzinnigs, dat een bepaalde beteekenis heeft!

— Stroopers ? opperde Brand.

— Nonsens ! Stroopers treden niet zoo zonderling op, komen niet zoo dicht bij de wegen, en zoeken de dichte wouden op, en de heide. Neen, dit is iets anders !

Zij liepen snel voort, maar het duurde toch wel nog tien minuten voor zij eindelijk het begin van de Hunnenschans bereikt hadden. Beiden hadden hun zaklantaarn bij zich, maar Rafflos wilde er geen gebruik van maken. En zoo gingen zij half op den tast verder, en beklommen niet zonder moeite de ruige hoogte,

hun handen bezeerend aan dorens en brandnetels.

Allereerst zochten zij naar het spook, zonder echter iets te kunnen ontdekken. De lichtbron vonden zij ook niet. Wel een vol uur bleven zij de plek over een groote uitgestrektheid zoo zorgvuldig mogelijk onderzoeken, nu en dan geholpen door het licht van de maan, en toen keerden zij onverrichter zake terug, zwijgend, en meer verbaasd en verontrust dan zij zich zelve wel wilden bekennen.

DUBFCRCLAMF

Meerdere Filmsterren volgen — Vraagt voorwaarden
in den Sigarenwinkel of bij den fabrikant

HOOFDSTUK IV.

NADER ONDERZOEK.

Toen Raffles en Brand terugkeerden, niet ver van twaalf uur in den nacht, deelde Broerse hun mede, dat zijn meester zich reeds ter ruste had begeven. Het werk had hem vermoeid. Voor Raffles was dit volstrekt niets bijzonders, want Joosten behoorde niet tot die soort van vrienden, die beleefdheidsformules in acht moeten nemen, of dat van hun gasten eischen.

Zij soupeerden dus met wat koud vleesch, spraken nog wat over de zonderlinge gebeurtenis, begaven zich ter ruste, sliepen voortreffelijk, en stonden den volgenden morgen tamelijk vroeg weer op, geheel uitgerust.

Een blik uit het raam echter deed hen vreezen, dat het een donkere, regenachtige dag zou worden. Een felle wind blies groote, grijze wolkenflarden snel voor zich uit, en nu en dan striemde de regen de ruiten.

Zij vonden Joosten reeds aan de ontbijttafel, en Raffles deelde mede wat hij dien avond tevoren ontdekt had. Zijn gastheer luisterde met toenemende verbazing, en toen Raffles zweeg riep hij uit:

— Dat is zeker vreemd! Wat kan het te beteekenen hebben? Wat zou men daar des nachts zoeken — en waarom die dwaze comedie met het Witte Spook?

— O, dat is verklaarbaar genoeg, als wij slechts aannemen, dat die Witte Dame bestemd is om de boertjes af te schrikken, en weg te houden van de plek waar „gewerkt” wordt — ofschoon ik niet kan begrijpen, waaraan! Komen hier veel toeristen?

— In het hartje van den zomer vrij wat, maar nu niet zoo heel veel. Automobilisten rijden er natuurlijk snel voorbij!

— Je hebt een uitstekend voorziene bibliotheek, Joosten, en bovendien ken je je prachtig land en vooral deze streek zeer goed. Wat kan er voor bijzonders zijn aan de Hunnenschans? Wat is het eigenlijk

— Daarover wordt nog altijd gedebatteerd — maar de overheerschende meening is, dat wij hier te doen hebben met een zeer oude Saksische vesting, een kolossale burcht die ontstaan moet zijn tusschen de jaren 600 en 1100 na Christus.

Er moet een wal omheen geweest zijn in hoefijzervorm, en met een middellijn van ongeveer 100 meter. Buiten die wal hadden de bouwers weder twee rijen zeer sterke palissaden aangelegd, met een tusschenruimte van zeven meters. Het geheel werd omgeven door een diepe gracht. Je hebt natuurlijk aan de zuidzijde een soort van inzinking gezien. Het is daar dat men de ingangspoort veronderstelt. Zeer zware spijkers, daar ter plaatse gevonden, geven steun aan die opvatting.

— En waaruit leidt men den Saksischen oorsprong af?

— Wel, niet alleen uit den bouw van het geweldige werk, maar ook uit de vondst van potscherven, die onmiskenbaar Saksisch zijn.

Raffles zweeg een oogenblik en zeide toen:

— Het is duidelijk dat men ons gisteren schrik heeft willen aanjagen en toen men zag dat dit niet hielp, dat het ditmaal geen gewone boertjes waren, snel weggevlucht, op een onverklaarbare wijze. Heb je eenig denkbeeld waar die menschen gebleven kunnen zijn?

— Niet het allerminst. Zij kunnen wel naar zes richtingen heen gestoven zijn.

— Had ik hen dan niet moeten zien?

— Niet, als het nu en dan donker was. Zij kunnen de vlucht hebben genomen onder de boomen.

Maar Raffles schudde het hoofd en zei peinzend:

— Ik kan het niet gelooven. Wij waren daartoe te vlug op de Schans. Er moet een electriche installatie zijn geweest, niet al te ver af, om dat schelle licht te verwekken. Het witte ding, wat het dan ook geweest mag zijn, moet toch ergens zijn bevestigd. En wij vonden niets, volstrekt niets, zeg ik je. Geloof je dat het geologen zijn, die naar oudheden speuren?

— Nonsens! antwoordde Joosten kortaf. Ten eerste is er zeker niet veel meer te vinden, en ten tweede kan men dat overdag heel wat beter doen. De onderzoeker behoeft daartoe slechts verlof aan te vragen bij het provinciaal bestuur, en dat wordt slechts zeer zelden geweigerd. En nu, mijn waarde — je weet hoe

zeer je mij welkom bent. maar je moet mij nu verontschuldigen, want ik heb een gewichtige conferentie met een uitgever, beschouw mijn huis als het jouwe, beschik over mijn paarden en mijn geweren, en beschouw je als volkomen vrij!

— En jij, Joosten — doe alsof wij er in het geheel niet waren! zeide Raffles lachend.

Nog geen kwartier na dit korte gesprek waren de twee mannen onderweg naar het merkwaardige bouwwerk, dat thans bijna geheel verdwenen is onder aarde, van gras, struikgewas, en zelfs flinke boomen.

Ze hadden ieder een paard uit de stallen kunnen nemen. De dieren waren wel een weinig dik en vadsig, door te weinig werk, en te goed eten, maar zij hadden ras, en zij waren sterk. Henderson had verlof gekregen, zich den tijd te korten in Amersfoort of in Kootwijk, naar hij verkoos.

Toen zij ongeveer een kwartier zwijgens hadden voortgereden, langs het zandpad, dat uitliep op den weg naar het Uddeler Meer, zeide Raffles:

— Ik kan mij volstrekt niet begrijpen, wat die geheimzinnige nachtelijke bezoekers eigenlijk verwachten! Het is toch te dwaas om te veronderstellen, dat zich ergens in dien machtigen heuvel een schat zou bevinden! En al ware dat zoo — er naar te graven zou krankzinnigheid zijn! Men zou dan duizenden M^s aarde moeten verplaatsen, met het struikgewas wat er opgegroeid is in den loop der eeuwen. Het zou gezien, en het zou natuurlijk verboden worden. Daarenboven schijnt het een uitgemaakte zaak te zijn, dat 1100 het uiterste jaar is, waarop het bouwwerk kan zijn voltooid, en het is toen waarschijnlijk ook spoedig weer ten gronde gegaan. Waarschijnlijk had het geen doel meer als vestingwerk, en heeft men het verwaarloosd. Gangbare munt zal men er dus zeker niet aantreffen. Het is raadselachtig.

— En die dwaze comedie met dat spook!

— Dat is in deze streek minder dwaas dan het schijnt. Het doel is natuurlijk eventueele nieuwsgierigen onder de boerenbevolking te verjagen. Over zulk een spook behoeft maar een week te worden gesproken, en iedereen zal liever een grooten omweg maken, dan langs die plek te gaan.

En weer zwegen de twee mannen. De hoeven van de paarden kletsten in het zand, zwaar en moeilijk begaanbaar door den regen. De wolken hadden zich nog dichter samengepakt. En welk een troosteloze aanblik vertoonde nu de heide, zoodra de ruiters het kreupelhout verlaten

hadden! Men kon den horizon niet zien, en een vuilgrijze mist scheen over de vlakke te hangen. De kille regen stond schuin op de heide, en hier en daar waren de wolken loodgrijs, bijna zwart. Onder de kracht van den wind bogen zich de dunne rijen lorke- en berkeboompjes, terzijde van den greppel, die zoo vol was dat hij borrelend overliep, en de droge grond zoog het vocht gulzig op.

Maar de twee mannen hadden regenmantels aan, en bekommerden zich al bitter weinig om den regen — zij hadden wel heel wat erger ontberingen moeten verduren.

Nog een kwarter, en zij hadden het Uddeler Meer bereikt. Het maakt altijd een tamelijk ernstigen indruk, er is altijd iets geheimzinnigs aan, zelfs op zomersche zonnige dagen, maar nu was het bepaald huiveringwekkend, vond Brand en toch was de ochtend nog jong!

Er lag een valsch, geel licht over het even rimpelende water, afkomstig van een koperkleurige wolk, die langzaam over het meer dreef.

De ruiters begonnen den oever langzaam te volgen. Heide en verre was er niemand te zien. Ook de theeschenkerij achter hun rug was volkomen verlaten en de bedienende meisjes in hun aardige boerenpakjes hadden schuil gezocht tegen den regen.

Zij reden voorbij het houten huisje ten dienste van de badende militairen, die zich daar in zwempak kunnen steken, en toen begon aan hun linkerhand de Hunnenschans te klimmen.

Brand hield zijn paard in en zei:

— Het is vreemd, maar ik kan hier geen overblijfselen vinden van de machtige palissades waarvan Joosten sprak.

— Die zijn hier ook niet aangebracht, Brand, en ze zijn er nooit geweest. Het behoefde ook niet. Zie hier de reden. In den tijd, toen de Saksische Burcht werd gebouwd, was het peil van dit meer aanzienlijk veel hooger, op zijn minst twee meter, het reikte dus veel verder, en het vormde een natuurlijke afsluiting en beschutting. Dat moet ook wel zoo zijn geweest, want het water dat de grachten vulde, die negen meter breed waren aan de oppervlakte, moest geleverd worden door het Uddeler meer. Dat zou nu eenvoudig onmogelijk zijn, tenzij men het water zou oppompen!

Brand beschutte zijn oogen even met de hand tegen den regen en het valsehe-gele licht, en tuurde naar de plek, waar eeuwen geleden het water de Hunnenschans had besproeid. Thans werd het daarvan gescheiden door een breede

strook wit zand. Wat verder, daar waar het Staverdensche beekje uit het meer ontsproot vormde dit een soort van inham, en hier was dus die strook het smalst.

— Wij zullen trachten er eens om heen te rijden, stelde Raffles voor, en hij dreef zijn paard weer aan.

Zwijgend reden zij eenige oogenblikken voort, terwijl de wolken heel langzaam schenen weg te drijven, en de regen ophield. Maar reeds vertoonden zich aan de kim al weer nieuwe, dreigende, grijze wolkgevaarten.

Op de helling van de Schans, die naar het meer was toegewend, zat een man, met een regenjas, die hij over zijn hoofd had getrokken.

Raffles merkte het pas toen zijn paard even schrok van die onverhoedsche gedaante, zwart afstekend tegen het witte zand.

De man was klaarblijkelijk een boer, te oordeelen naar zijn platte pet, de ringetjes in zijn ooren, zijn kleeding, zijn klompen, en zijn ringbaardje.

Brand keek af om, teneinde uit te zien naar de kudde schapen en den herdershond, die zeker bij den man zouden behooren, maar hij zag niets.

Onverschillig voor den regen zat de man daar de knieën hoog opgetrokken, en keek uit over het meer.

Toen zij voorbij waren gegaan, keek Brand Raffles eens aan, en hij zag op het gelaat van zijn vriend een uitdrukking van groote verwondering.

Hij wilde iets zeggen, maar Raffles legde hem met een kort gebaar het zwijgen op, en zeide pas toen ze buiten gezicht en gehoor van den man waren:

— Laten wij eens onder het kreupelhout rijden, en daar afstijgen. Ik heb den kijker bij mij. Ik kom dadelijk weer terug.

— Wat wil je gaan doen? vroeg Brand verwonderd.

— Dien man eens wat nader bezichtigen! En zonder dat hij het bemerkt. Ik heb iets heel erg merkwaardigs aan hem ontdekt.

Raffles was reeds afgestegen, juist toen het geheel ophield met regenen, schudde het water van zijn mantel, trok zijn vilthoed wat dicht in de oogen en een oogenblik later begon hij behoedzaam de schans te beklouteren, zorgdragend dat hij onmogelijk gezien kon worden van de zijde van het meer.

Er verliep bijna een half uur, alvorens hij terugkeerde, en Brand zag onmiddellijk aan zijn gezicht, dat er iets merkwaardigs was gebeurd, dat zij een stapje verder waren in deze geheimzinnige zaak.

Raffles begon onmiddellijk:

— Ik zal je moeten verzoeken, Brand, met de beide paarden weer naar huis te gaan.

— Waarom? vroeg Brand verwonderd. Blijf je dan hier?

— Dat zal er van afhangen! Ik wil zien waar die bedrieger blijft. Waar hij ergens woont, als het kan.

— Die bedrieger? Bedoel je dien boer op den heuvel? Waarom noem je hem zoo?

— Wel, hoe zou jij een man noemen, die zich buiten carnavalstijd als boer vermomt? De kerel draagt een valsch baardje, en een pruik! Ik kon het zeer duidelijk zien door mijn Zeiss.

— Wat is dat? riep Brand in de hoogste verbazing. Wat maakte dan je argwaan gaande?

— Wel, niets anders dan het feit, dat hij zijn hande onmogelijk kon vermommen! Die waren veel te klein en te blank voor een boer! Ik zag dat dadelijk in het langsrijden. Dat wekte het verlatzen bij mij op, dien slechten comediant eens van nabij te bezichtigen. Toen het ophield met regenen sloeg hij zijn jas terug, en nam zijn pet af om die droog te schudden. Natuurlijk was de regen niet goed geweest voor die pruik, net zoo min als voor het baardje en dat was duidelijk te zien!

— Zit hij daar nog altijd alleen? vroeg Brand, wiens verbazing ieder oogenblik toenam.

— Nog altijd! Maar nu moet ik gaan, als ik hem niet uit het oog wil verliezen. Wacht mij in het huis van Joosten!

Voor Brand nog iets had kunnen zeggen was Raffles weder verdwenen. Hij was dus wel genoodzaakt, diens paard aan den teugel mede te voeren.

Joosten kreeg hij niet te zien. Die was al weder druk aan het werk.

Brand ging wat rond loopen, las wat, doorzocht het verrukkelijk verwilderde park, en het was 1 uur, toen Raffles tamelijk hongerig terugkeerde voor de lunch.

Hij trad de vestibule binnen, juist op het oogenblik, dat Joosten uit zijn studeerkamer kwam en Raffles hem op de hielen volgde, met een gelaat dat een mengeling was van verbazing, spanning en teleurstelling.

Nog voor hij zich van z'n jas had ontdaan vroeg hij Joosten:

— Kun je mij eens grondig vertellen wat er is met het Uddeler Meer?

— Stel je er belang in? vroeg Joosten lachend. Zeker kan ik je er veel van vertellen.

Maar ik zal het onmogelijk zoo goed kunnen doen als de oude schrijver Joris Vos, die drie eeuwen geleden leefde en een buitengewoon interessant boekje over het Uddeler Meer heeft geschreven. Er zijn plattegronden bij. Kom mede, dan zal ik het je toonen.

Hij trok Raffles met zich mede, de bibliotheek binnen, en Brand volgde nieuwsgierig. Joosten nam de tamelijk dikke catalogus, die hij zelf had samengesteld, bladerde er even in, opende een kast, zocht op een plank, en bleef toen een

oogenblik verbluft onbewegelijk in dezelfde houding, met opgeheven hand. Toen zeide hij ontdaan:

— Dat is vreemd — het boek van Joris Vos is er niet!

Brand keek Raffles eens aan. Raffles zeide niets.

Hij glimlachte alleen maar, op een wijze die Brand hoogst zonderling en verontrustend voorkwam.

„Wie eenmaal een Dubec-sigaret gerookt heeft, zal nooit meer een ander merk rooken”: is een uitspraak van Lord Lister

HOOFDSTUK V.

HET BOEK VAN JORIS VOS.

Joosten wilde naar het boek gaan zoeken, ongeduldig en boos op zich zelf, maar Raffles weerhield hem en zei :

— Laat dat maar ! Het heeft volstrekt geen haast — en om je de waarheid te zeggen, ik ben hongerig ! Zelfs tot hier dringt een geur tot mij door, die veel goeds voerspelt aangaande de kookkunst van den ouden Jan ! Als je het goed vindt, zullen we ditmaal het lichaam den voorrang geven boven den geest.

Joosten wilde brommend nog een tegenwerping maken, maar Raffles had hem reeds bij den arm gegrepen en voerde hem lachend met zich mede, naar de woonkamer.

Zoodra zij gezeten waren en zich te goed deden aan een voortreffelijke beefsteak, en sla uit den eigen moestuin van den kluzenaar, begon deze weer, vervuld van het onderwerp dat hem bezig hield :

— Ik kan mij niet begrijpen waar dat dekselsche boek mag uithangen ! Ik zou het voor geen goud willen missen, want het is een buitengewoon zeldzaam exemplaar. Er zijn van het boekje een tiental exemplaren gedrukt, en toen maakte de Spanjaard er een einde aan. Alva hield niet van dergelijke uitgaven, zie je.

— Wat was er dan in 's hemelsnaam voor opruiends of prinsgezind aan ? vroeg Brand in de grootste verbazing.

— O, niets van dien aard, mijn waarde heer ! Maar Joris Vos verklaarde in een boekje met zooveel woorden dat er schatten verborgen waren !

— In de Hunnenschans ? riep Brand uit.

— Weineen Brand — onder den bodem van het meer !

Het antwoord kwam van Raffles die daarbij niet van zijn bord opzag.

— Je kent het werkje dus ? vroeg Joosten verbluft.

— Hoegenaamd niet. Ik maak alleen maar zekere gevolgtrekkingen. Maar ik zou het heel graag eens leeren kennen. Kun je je niet voorstellen hoe het is weggeraakt ? Kwamen hier

wel eens vrienden, die belang stelden in zulke dingen ? Kun je het hebben uitgeleend ?

— Zulk een uniek exemplaar uitleenen ? riep Joosten op een toon van diepe verontwaardiging. Nooit zou ik zoo iets doen ! En vrienden ? Ik heb er niet heel veel gehad. Maar toch — wacht eens even — het zou kunnen — — —

Hij verzonk voor een oogenblik in diepe gedachten, hief eensklaps zijn scherp geteekend gelaat weer op, en zijn oogen schitterden, toen hij haastig zei :

— Een half jaar geleden kwam Jasper van Maanen tamelijk veel bij mij. Hij las graag en veel in mijn bibliotheek.

— En in een half jaar heb je hem niet gezien ? vroeg Raffles, even opziende van zijn bord.

— Sedert een maand of vier !

— Woont hij hier ?

— Hij woont hier wel, maar hij is al een paar maanden op reis.

— Weet je dat zeker ?

— Natuurlijk ! Wat bedoel je eigenlijk ? Je wilt toch niet zeggen dat hij het boek met opzet zou hebben verduisterd ?

— Pardon, jij zell brengt mij op de gedachte, dat die van Maanen het zou kunnen hebben ! De zaak boezemt mij belang in, Joosten ! Bezat je het boek van Joris Vos een half jaar geleden nog ?

— Dat weet ik beslist zeker ! Bij het nazien van mijn kast met kostbare uitgaven heb ik er nog in gebladerd en een paar aantekeningen gemaakt.

— En sindsdien heb je er niet meer naar omgekeken ?

— Neen, dat erken ik.

— Ontving je veel vrienden in je bibliotheek, behalve van Maanen ?

— Zeer weinige ! Ik mag wel zeggen — zoo goed als niemand !

— Wat is hij voor iemand ?

— Nu, men moet van zijn vrienden geen kwaad spreken — maar eigenlijk was hij een

deugniet! Hij is een volle neef van een minister wiens naam ik maar niet zal noemen, en behoort tot een zijtak van een adellijke familie, die zelfs geparenteerd is met het hof! Een speler, een verkwister, en eigenlijk een nietsnut. Hij erfde van een oom een aardig fortuintje van bijna een ton, en inplaats van dat te beleggen of in een of andere zaak te steken maakte hij het bijna schoon op in nog geen half jaar tijds aan buitenlandsche reisjes, vriendinnetjes, en andere onzin. Je weet hoe ik over zulke dingen denk.

— Was hij iemand van wien je kon verwachten, dat hij belang kon stellen in oude boeken?

— Dat was hij zeker niet! Hij las liever sporttijdschriften en avonturenromans!

— Waar is hij nu ergens?

— Geloof je soms dat ik dat weet? Ik denk in Monaco, waar hij zal trachten, de bank te laten springen!

— Waar woonde hij, als hij hier was?

— In een klein landhuis, niet ver van Garderen.

— Met een rood pannendak, en een hek met twee glimmende leeuwen?

Joosten keek Raffles verbaasd aan, en riep uit:

— Hoe weet je dat?

— Het is maar een vermoeden! antwoordde Raffles schouderophalend, maar Brand zag heel goed dat zijn oogen glinsterden.

Het was duidelijk dat Raffles een of ander bepaald spoor volgde, maar zelfs nu nog kon Brand zich met geen mogelijkheid voorstellen, waarheen dat spoor kon leiden.

Raffles ging handig op een ander onderwerp over, en er werd over Jasper van Maanen, en over het boek van Joris Vos niet meer gesproken, tot op het oogenblik dat Raffles opstond van tafel en vroeg:

— Wat staat er eigenlijk vermeld van dien schat onder den bodem van het Meer?

— Welnu niet veel anders en niet veel meer, dan dat daar goud moet zijn! Het zou er verborgen zijn door uitgeweken Hugonoten, die hier een toevlucht kwamen zoeken.

— Onder het water? vroeg Brand verbaasd.

— Mijn waarde heer Brand — dat water was er natuurlijk nog niet op het oogenblik dat de kisten met de gouden ducaten, ponden en Spaansche ridders onder den grond begraven werden! lichte Joosten toe. Pas later is die plek overstroomd — het zij bij ongeluk het zij met moedwil. Herinner ik het mij goed, dan neemt Joris Vos het laatste aan.

— O, ja, dat moet je je goed herinneren!

zeide Raffles, naar zijn hoed grijpend. Het is heel belangwekkend. Schrijft hij soms waar de plek zich bevindt?

— En heel nauwkeurig ook! Ik zei je al dat er platte gronden bij zijn. Het is een prachtig boekje! Ik moet het tot iederen prijs terug hebben! Ik ga van Maanen opzoeken zoodra hij terug komt!

De lippen van Raffles plooiden zich tot een vreemden glimlach, toen hij zei:

— Misschien behoef je zoolang niet te wachten, Karel. Je moet maar op het toeval rekenen — of op de voorzienigheid. Noem het zooals je wilt. Het boek is zeker in perkament gebonden?

— Ja, in zeer dik perkament, zooals het toen gewoonte was.

— Was het compleet?

— Op een enkel blad na! Helaas was dat juist van veel belang. Daarop moet beschreven staan, hoe, tenminste volgens Vos, een klein gedeelte van het meer kunstmatig werd afgeleid naar de plek, waar de Hugonoten hun schat begroeven. En het was wel de moeite waard alles wel beschouwd, want de schrijver raamt de waarde van den schat op eenige millioenen, in Hollandsch courant.

Raffles stond al op den drempel van de deur, toen hij vroeg:

— En waarom zijn die Hugonoten niet terug gekomen om hun bezittingen weer op te delven?

— Dat zal de inquisitie belet hebben! antwoordde Joosten langs zijn neus. De Bloedraad trad nog al hardhandig op in die dagen van scherpe, godsdienstige tegenstellingen.

— Wij zullen dus wel kunnen aannemen, dat er van de oorspronkelijke begravers van den schat geen rechtstreeksche nakomelingen zijn overgebleven?

— Met zekerheid durf ik het niet zeggen — maar het is zeer wel mogelijk! Waarom vraag je dat alles eigenlijk?

— Voorloopig alleen maar uit nieuwsgierigheid! Zeg, speelde die van Maanen misschien wel eens mee in liefhebberijgezelschappen?

— Goede hemel, hoe kom je daarop? riep Joosten in de grootste verbazing uit. Maar het is zoo — als student heeft hij mede gedaan aan de jaarlijksche uitvoeringen, ook wel aan openluchtvoorstellingen, en hij trad nogal op den voorgrond. Over het algemeen had er iets van den knaap kunnen terecht komen, als hij niet zoo erbarmelijk lui, en zoo verzet op geld was geweest!

— Die beide hoedanigheden kunnen tot

misdaad leiden! zeide Raffles ernstig. In ieder geval komt het wel voor, dat iemand die, op geld belust is, eensklaps zijn luiheid afwerpt, en buitengewoon ijverig wordt?— al is het dan niet bepaald op het gebied van de studie!

En met die woorden, die Joosten tamelijk raadselachtig in de ooren konken, verliet Raffles het vertrek, door Brand op den voet gevolgd.

Zoodra de twee vrienden alleen waren, in het diepst van het woeste park, barstte Brand uit:

— Nu zou ik toch eindelijk wel eens willen weten — —

— Blijf bedaard, Brand! Ik zelf weet ook nog niet alles, maar ik beloof je dat wij morgen heel wat verder zullen zijn! Wij gaan van Maanen een bezoek brengen!

— Hij is dus hier en niet in het buitenland?

— Maar mijn waarde Charles — heb je dan uit mijn vragen nog niet eens begrepen, dat van Maanen en dat boertje, dat daar voor standbeeld speelde, een en dezelfde persoon zijn? Ik heb hem van morgen kunnen volgen, zonder opgemerkt te worden, en ik heb hem in dat huisje zien verdwijnen. Wat de man doet lijkt op waanzin, en toch zal hij kunnen slagen, als hij maar doorzet en geduld genoeg heeft!

— Je bedoelt toch niet in ernst, dat hij voornemens is, het Uddeler Meer af te tappen? riep Brand uit op een toon van ongeloof.

— Niet het geheele meer natuurlijk, maar slechts een zeer gering gedeelte.

— Maar dat gedeelte staat er toch mee in verbinding, en het zal dus zijn, alsof hij het geheele meer wil droogleggen, dat is toch in het midden nog altijd bijna drie meters diep is!

— Brand, het gedeelte, ik herhaal het, is klein, bevat misschien geen 100.000 liter water, en is van het eigenlijke meer afgescheiden door een soort van hoogen drempel. Die is zelfs zoo hoog, heb ik opgemerkt, dat bij gunstigen wind en eenige weken droogte de kruin van die drempel boven het water moet uitkomen! Wij zullen het trouwens aanstonds gaan bezichtigen. Maar een beetje voorzichtig, want ik verdenk dien van Maanen ervan, dat hij een gevaarlijk heerschap is, die niet zal terugdeinzen voor krasse middelen, als hij zijn toeleg in gevaar meent te zien gebracht. Bedenk wel, dat hier voor hem geldt: erop of eronder.

Zonder nog veel te praten en in hun eigen gedachten verdiept liepen de beide vrienden het park ten einde, en vonden aan den zoom van mijnheer James Henderson, den reus, die over het hekje geleund stond, smakelijk een pijpje

goede, Hollandsche tabak rookte, en druk aan het flirten was met een mollig, knap boer-innetje met roode armen, en vlasblond haar, die luidkeels lachte, wat des te verwonderlijker was, daar zij evenveel Engelsch kende als de brave reus Hollandsch, dat wil zeggen drie of vier woorden.

Henderson kleurde als een schooljongen, die op het stelen van appels wordt betrapt, maar Raffles zeide zeer ernstig, en zonder een spier van zijn gelaat te vertrekken:

— Goed zoo, James! Dat is werkelijk de beste methode om de taal van een ander land grondig te leeren kennen. Overdrijf het echter niet, en trek op de juiste plaats de grens.

— Ik zal er voor zorgen, Mylord! antwoordde de reus nederig. Maar het is een aardig wicht, en ik maak al wat vorderingen. Ik weet nu al wat „boterham — huis — grond — geef mij een zoen” beteekent!

— Wel, als je dat weet, James, dan ken je eigenlijk al genoeg van de taal, want zonder het misschien zelf te weten heb je met die vier woorden de kern van het menschelijk bestaan aangeduid!

En Raffles knikte den trouwen kerel eens toe, die verbluft bleef kijken, niet goed raad wetend met die pas verworven wijsheden, en ging met Brand verder, de smallen zandweg af, totdat zij eindelijk het geheimzinnige meer weer bereikten, dat daar nu spiegelglad te blinken lag onder een hemel die langzaam begon op te klaren.

Raffles droeg echter zorg, het meer te naderen van een zijde, waardoor hij niet aanstonds kon worden opgemerkt.

De twee mannen beklommen een lagen heuvel, op hun buik kruipend, en verborgen door het kreupelhout.

Toen zij de kruin bereikt hadden, drukte Raffles de bladeren wat uiteen, tuurde een oogenblik ingespannen voor zich uit, haalde toen zijn kijker voor den dag, stelde hem Brand ter hand, en zeide:

— Breng nu den kijker voor het oog, en kijk naar dien kleinen uitlooper van het meer, voorbij dat witte berkenstammetje. Toevallig is de wind zeer gunstig, ditmaal. Hij blaast met kracht het water van den oever af. Want zelfs nu, terwijl het gisteren bijna den geheelen dag geregend heeft, kun je een gedeelte zien van een soort van miniatuur-bergkammetje dwars door het water. Het zichtbare gedeelte is omstreeks acht meters lang. De richel is nauwelijks een paar decimeters breed, maar door den kijker toch

duidelijk zichtbaar, maar de gele kleur van het zand, met klei gemengd, steekt goed af, tegen den groenen tint van het water!

Brand keek een oogenblik scherp uit, en riep toen plotseling:

— Jij hebt gelijk! Ik zie het! Als die kam nog wat meer droog valt, sluit hij een plat af, in den vorm van een landpunt, ongeveer twintig meter lang en aan den basis tien tot twaalf meter breed!

— En op zijn diepste gedeelte is die afzonderlijke plas ternauwernood een meter diep, Brand! Overigens — het spook, als je het zoo wilt blijven noemen, heeft in de laatste week de natuur een handje geholpen, en den aarden dam opgehoogd!

— Maar mijn hemel, het is toch onmogelijk, dat een enkel mensch dat alleen doet? riep Brand uit.

— Niemand zegt dat hij dat doet! Natuurlijk heeft hij helpers. Het kunnen vrienden van hem zijn, die hij heeft moeten inlichten, of onnoozele daglooners, die niet weten waarom het gaat, en wie hij wellicht iets heeft wijsgemaakt.

— Zij moeten het toch vreemd vinden, dat hij zijn arbeid niet overdag verricht!

— Hij kan gezegd hebben, dat het hier een opgraving van oudheden betreft, die niet door de overheid wordt goedgekeurd. Een boer is meestal nogal inhalig, en als hij een goed loon krijgt, vraagt hij meestal niet verder.

— Er is nog iets wat ik volstrekt niet begrijp. Ik neem eens aan dat je gelijk hebt, en dat hier iemand aan het werk is, vast overtuigd, dat zich onder die watertong goud bevindt. Ik neem ook aan dat de dam geheel boven water uitkomt, van oever tot oever, zoodat de plas volkomen is afgesloten. Hoe krijgt hij dat water weg?

— Er zijn drie methoden, Brand. Hij zou ten eerste geduldig kunnen wachten tot al dat water verdampt is en gedeeltelijk in den grond getrokken — maar dat zou maanden, en misschien wel jaren duren, en dat kunnen we dus uitschakelen. Ten tweede zou hij het water kunnen overhevelen naar een lager gelegen plek, maar dat gaat lastig, want de plek zelve is al heel laag, en het zou vrij lang duren. Hij zal dus wel zijn toevlucht nemen tot de derde methode, die verreweg de eenvoudigste en de snelste is — Hij zal die plas eenvoudig teegmalen of leeg pompen als je dat liever hoort. Er bestaan tegenwoordig uitmuntende brandweerpompjes, klein van stuk, maar met een zeer groote capaciteit, die in beweging kunnen

worden gebracht door een kleinen motor, en die tienduizenden liters per uur heel gemakkelijk kunnen verplaatsen. Feitelijk zou een enkele donkere nacht dus voldoende zijn om die plas tenminste zoover leeg te krijgen dat de ingang tot de bergplaats van het goud bloot komt te liggen. En als het jonge mensch een krachtig motorrij wiel heeft, dan is de motor daarvan al ruimschoots voldoende, om de pomp in beweging te brengen!

— Ik neem dat alles gaarne aan, Edward, maar voldaan ben ik nog niet! Waar bergt hij zijn instrumenten? Waar laat hij dat alles, waar bleef, eergisternacht dat spook zoo eensklaps?

— Kom mede, dan zal ik het je toonen! antwoordde Raffles glimlachend. Maar wees voorzichtig en blijf achter mij, want ik zeg je nog eens: wij hebben met een slimmen en gevaarlijken rakker te doen!

De twee vrienden lieten zich weer van den heuvel zakken.

Zij zagen slechts zeer weinig zomergasten, want daartoe was het seizoen nog te vroeg, bovendien was het een weekdag, en het weder zag nog verre van gunstig uit.

Ongeveer op dezelfde plek waar zij twee nachten tevoren de witte gedaanten hadden zien heen en weer schommelen klauterden zij weer naar boven, totdat Raffles zijn hand ophief en zeide:

— Nu niet verder, anders zou je een leelijke buiteling kunnen maken!

— Hoe zoo? vroeg Brand verbaasd.

— Twee meter verder loopt een groen geschilderde staal draad over den grond! Van morgen ben ik er ook bijna over gestruikeld — en zou dan in een diepen kuil gevallen zijn, vol brandnetels en distels! Dat is waarschijnlijk gedaan om te beletten dat nieuwsgierigen wat al te dicht dien geweldige grooten eik daarginds naderen! Zie je het gevaarte? De stam is ruim een meter dik, en voor een deel komen de geweldige wortels boomen op zich zelve, boven den grond uit. Welnu, zij vormen een soort van hol ruim als een kamer en daar bewaart onze eigenaardige delver zijn „spook” een gemakkelijk te hanteeren motorrij wiel, eenige rollen electrische leidingsdraad, een sterke booglamp, zooals men ze in projectielantaarns wel gebruikt, spaden en meer van die werktuigen. De toegang was buitengewoon handig verborgen en ik geloof dat alleen het toeval wilde dat ik hem ontdekte. Het spook is gemaakt van een houten kleerenhanger, een ding van vijf cent,

waarover een lang beddenlaken is geworpen. Daarboven is een uitgeholde kalabas vastgemaakt, met een simpel zaklantaarntje erin, en het geheel is bevestigd aan een sterk maar dun touw, dat om een tak van een boom wordt geslagen, en als men dan tegen het ding duwt, schommelt het natuurlijk heen en weer. Nadert er onraad, dan laat men het touwtje eenvoudig schieten, het spook valt, en men kan heel snel al die attributen verstoppen onder den reusachtigen eik, en het is geen wonder dat niemand

ze kan vinden.

— Maar de afstand van hier tot aan de plas die moet worden droog gemaakt, bedraagt op zijn minst vijfhonderd passen! zeide Brand.

— Ongetwijfeld! Het eigenlijke werk wordt ook niet hier verricht, want het zou onmogelijk zijn, ongemerkt een zuigbuis van zoo groote lengte aan te leggen. De installatie moet ergens verborgen zijn midden in de oude Hunnenschans! Waar dat kan zijn weet ik niet — maar ik hoop het heel spoedig te ontdekken!

Lord Lister rookt natuurlijk de sigaret van de gentleman: „de Dubec-sigaret”

HOOFDSTUK VI.

MIDDERNACHT.

Dien avond was de wind weer opnieuw komen opsteken, met hernieuwde woede, en had bijna de kracht gekregen van een orkaan, die met felle vlagen over het water van het nu inktzwarte Uddeler Meer stormde, en daar meterhooge golven veroorzaakte, die klotsend en bulderend de oevers beukten, als een echte binnenzee.

Spookachtig teekenden zich de witte schuimkopjes tegen dien dreigend zwarten ondergrond af.

In een wilde vaart stormden de wolken langs den hemel, en telkens opnieuw kwam even de maan te voorschijn, die in haar laatste kwartier stond.

Telkens opnieuw dus werd het sombere landschap overgoten met een zilveren schijnsel, dat maar heel kort duurde, en dan werd plotseling alles weer zoo donker, dat men nauwelijks een meter voor zich uit kon zien.

Het liep tegen elf uur in den avond, toen Raffles de studeerkamer van Joosten binnentrad. Deze zat, met een kleur van opwinding op zijn mager gelaat heengebogen over een paar nieuwe studieboeken, die hij dienzelfden dag had ontvangen, en keek nauwelijks op toen Raffles, gekleed in zijn lange regenjas en met een vilt-hoed diep in de oogen getrokken binnen trad en de hand op zijn schouder deed rusten.

— Ga je nog uit? vroeg hij verstrooid.

— Ja, Karel. Ik ga — een lange wandeling maken, met Brand!

— Met dit hondenweer?

— Dat komt mij juist uitstekend te stade — de wind is fel, en waait pal uit het Westen!

Een kort oogenblik keken de beide vrienden elkander strak aan.

Toen zeide Joosten eenvoudig:

— Je weet dat je hier volkomen vrij bent om te doen of te laten wat je wilt. Maar ik had gehoopt dat je hier tot rust zou komen, in mijn kluizenaarshut!

Raffles drukte met kracht de magere hand, die in de zijne rustte, en zeide ernstig:

— Nergens gevoel ik mij zoo heerlijk bevrijd van allen druk als juist hier, Karel, en dat weet je zelf ook wel. Alles bezinkt hier, en komt tot kalmte. Maar de gelegenheid biedt zich aan om — iets voordeeligs op te knappen, iets dat ook heel belangwekkend is, en dat wil ik niet

laten voorbijgaan. Ik zal het je vertellen als alles achter den rug is.

— Ik behoef het niet te weten, Raffles, hernam Joosten eenvoudig. Iedereen moet altijd doen wat hij het beste acht. Neem je in acht, en blijf altijd gelooven dat ik je vriend ben!

Nog even kruisten de blikken van de beide mannen elkander, in een diepe, vaste genegenheid, en toen bukte Joosten zich weer over zijn boek, en Raffles verliet met zijn eigenaardigen, fluweelzachten, onhoorbaren tred het vertrek.

In de reeds duistere vestibule trof hij Brand aan, die een sterk handvalies droeg.

— Zal ik hem terugzien? Moet ik geen afscheid van Joosten nemen? vroeg Brand fluisterend.

— Dat is volstrekt niet noodzakelijk, Brand! Hij zal het je niet in het minst kwalijk nemen, als dat wordt nagelaten. Menigmaal hebben wij elkander op deze weinig ceremonieele wijze verlaten. Hij zoowel als ik staan boven die onbeduidende beleefdheidsvoorschriften! Keer ik terug is het goed — en blijf ik weg, dan merkt hij dat wel! Alles zal ditmaal van de omstandigheden afhangen.

— Heb je hem gezegd wat wij gingen doen?

— Neen, maar ik ben overtuigd, dat hij het wel kan raden, na ons gesprek van vanmiddag. Is Henderson gewaarschuwd?

— Hij weet dat hij moet uitzien naar ons, tot 1 uur. Zijn we dan niet teruggekeerd dan moet hij met de gehuurde auto wachten bij den noordelijksten hoek van het Meer, op den grooten weg naar Amersfoort, bij de kleine uitspanning die daar is.

— Mooi zoo. Hij is nu immers op de hoogte gebracht?

— Van alles, Edward. Ook de seinen zijn duidelijk afgesproken.

— Vooruit dan maar. Hij zal vannacht zeker aan het werk gaan, want de stormwind is zijn plannen al bijzonder gunstig. De dam is vanavond geheel boven water gekomen, en sluit de plas volkomen af. Ben je gereed?

— Ik ben tot je dienst!

De twee mannen verlieten het huis, dat daar nu geheel donker achter hen lag met slechts een enkele lamp die brandde in de groote studeerkamer van zijn zonderlinge bewoner.

De stormwind greep hen dadelijk aan, en zij hadden moeite, op de been te blijven bij dien onverhoedschen aanval.

Het struikgewas echter bood een goede bedekking, maar hun dikgezoolde schoenen zonken diep weg in het modderige zand van het paadje.

Zwijgend worstelden zij verder, hun gelaat beschermend tegen de natte, zwiepende takken, totdat zij den grintweg bereikt hadden, alleen maar herkenbaar aan een dunne streep vaal licht tusschen de kruinen der boomen, die aan weerszijden geplaatst waren, en waar het overigens stikdonker was, want deze weg werd niet verlicht.

Daar het toch bijna onmogelijk was, zich verstaanbaar te maken, boven het bulderen van den wind uit, gingen de twee vrienden zwijgend verder, diep gebukt, totdat Raffles Brand bij den arm greep, en wees naar een klein huis, met slechts een verdieping, wit geschilderd, dat terzijde van den weg lag in het midden van een soort weiland, door een heg omgeven.

Niet het geringste lichtschijnsel was zichtbaar, en het leek alsof het huis onbewoond was. De luiken voor de ramen waren alle gesloten.

Maar zonder te aarzelen greep Raffles Brand bij de hand, en nadat zij over den met water gevulden greppel waren gesprongen, en over het lage hekje waren gestapt, dat zich in de heg bevond, baasden zij tot hun enkels door het drassige weiland, en bereikten zoo den achterkant van het huis.

Raffles bracht zijn mond bij het oor van Brand, en zeide :

— Gelijkvloers behoeven wij het niet te probeeren. Alles is goed afgesloten, met uitstekende sloten, en bovendien is er een alarm-inrichting. Joosten heeft mij dat van avond verteld.

— Je denkt dus dat hij nu nog thuis is ?

— Integendeel, dat zou mij verwonderen, maar het is toch niet onmogelijk, dat de storm hem heeft afgeschrikt.

— Maar hoe komen wij er dan in ?

— Door het raam op de eerste verdieping van de achterzijde !

— Zonder ladder ?

— Zonder ladder, want die staat er niet — maar met dit !

Raffles wees naar een stapel steigerpalen, van drie tot vier meter lang, die daar waren neergeworpen op het weiland, en die zeker hadden moeten dienen bij den opbouw van het nog nieuwe huis.

Brand begreep dadelijk wat Raffles bedoelde, en zonder veel moeite plaatsten detweemannen een van de langste palen zoodanig tegen het huis, dat het dunne uiteinde steun vond tegen de dakgoot, terwijl het ondereinde in den modderige bodem werd gedrukt.

Terwijl Brand de paal voor uitglijden behoedde, klom Raffles er behendig als een matroos in, en zette een oogenblik daarna den voet op de smalle vensterbank van het eenige raam, dat waarschijnlijk toegang gaf tot een soort van zoldervertrek.

De duisternis belette Brand nauwkeurig te zien, wat er geschiedde, maar na tien minuten ongeveer hoorde hij een zacht gerucht, als van een luik dat wordt opengedraaid, en nogmaals vijf minuten later zag hij de achterdeur opengaan, en hoorde hij de stem van Raffles, vlak bij zijn oor, die opgeruimd zeide :

— Tot dusverre loopt alles gesmeerd. Kom vlug binnen. Ik krijg den indruk dat wij het veld voor ons alleen hebben !

Brand trad in de gang, en sloot de deur zacht achter zich. Raffles overtuigde zich eerst dat de deur geen bovenlicht had, en knipte toen zijn zaklamp aan.

Het schijnsel bestraalde de gang van een blijkbaar splinternieuw huis, een van die optrekjes door aannemers gebouwd zooals men ze in die streek voor vier vijf duizend gulden kan koopen, met een kamer aan iedere zijde van de gang, en een trap binnenshuis naar de eenige verdieping, waar men nogmaals twee kamers vindt, meestal dadelijk onder het dak. De kleine keuken is vaak aangebouwd, en als er een badkamer is, vindt men die gewoonlijk op de zolderverdieping.

Aan alles was te zien dat de bewoner het huis slechts beschouwde als een tijdelijk onderdak. Geen looper op den vloer, geen ets of gravure aan den wand, geen kapstok, geen barrometer — niets van die voorwerpen, die men juist in zulke buitenhuisjes stellig zou verwachten.

Raffles opende een voor een de deuren van de twee vertrekken gelijkvloers, en bevond dat zij verlaten waren. In het eene stond een bed, onbeslapen, en nog al slordig opgemaakt, en voorts vormden een tafeltje, een stoel, en een vaste waschtafel het eenige ameublement. Op den houten vloer lag een mat, en dat was alles. Een pendel van de eenvoudigste soort moest voor de verlichting zorgen een van die nuchtere kapjes van matglas, zooals men ze nog slechts alleen vindt in kelders en ziekenhuiszalen.

De andere kamer scheen bedoeld te zijn als woonvertrek, maar ook hier heerschte een akelige leegheid, door gemis aan meubelen, doordat de vloer geheel onbedekt was, en de kale, geschilderde muren geen enkele versiering hadden.

Er was een haardstede van metselsteenen, en het eenige werkelijk zeer fraaie meubel was een ouderwetsche schrijftafel, dicht bij het raam, die dadelijk de aandacht trok van Raffles.

Op zachten toon zeide hij, naar zijn loopers zoekende :

— Het is wel zeer onwaarschijnlijk, maar voor alle zekerheid — ga eens op de zolder-verdieping zien, of die verlaten is! In dien tusschentijd wil ik eens kennis maken met dat fraaie meubel, waarvan het zonde zou zijn, het te beschadigen.

Brand sloop weg, en Raffles zette zich aan den arbeid. De sloten van het meubel waren deugdelijk, maar konden toch niet lang weerstand bieden aan de vaardige, geoefende vingers van den grooten avonturier.

Een voor een gingen de laden open en openbaarden hunne geheimen aan tallooze onbetaalde rekeningen, geurende minnebriefjes, die Raffles een minachtend schouderophalen ontlokten, en papieren zonder eenige beteekenis.

Ongeduldig zette hij zijn werk voort, en haastig gleden zijn tastende vingers langs het hout van het oude meubel.

Op dat oogenblik kwam Brand terug, die zeide :

— Niets te zien! Twee volkomen kale kamers. Voor alle zekerheid heb ik in de muurkasten gekeken. De eene was leeg, en in de andere vond ik eenige stapels dik touw, een oude, gescheurde, kampeertent, een van die Amerikaansche lichttenten, juist groot genoeg om er uitgestrekt in de liggen, en den soldaat tegen regen te beschermen, en wat oude, versleten kleederen, vol modder en kalkvlekken!

— Kalkvlekken ook? vroeg Raffles, snel opziende. Nu, die beloven misschien voor van nacht nog vreemde gebeurtenissen!

— Heb je iets in dat fraaie meubel kunnen vinden?

— Papieren genoeg — maar niet het boek van Vos, en toch ben ik overtuigd dat het hier moet zijn!

Opnieuw gleden de vingers van Raffles snel langs de verschillende paneelen, op ieder uitsteeksel drukkend, tegen het kleinste prulletje duwen, en tenslotte hurkte hij onder het meubel neer, en onderzocht bij het licht van zijn lamp aandachtig den bodem.

Brand hoorde hem zachtjes lachen, en toen hij weer te voorschijn kwam stond zijn gelaat opgewekt.

— Ik begreep wel, dat er ergens een geheime lade moest zijn en nu pas geloof ik haar te hebben gevonden, zeide hij.

Hij haalde een soort beitel te voorschijn uit zijn tasch met instrumenten, smal en scherp, en stak het lemmet vastberaden tusschen het hout aan de achterzijde.

Een scherp tikje, een plankje dat naar voren sprong, en Raffles had het boek dat hij zocht maar voor het grijpen!

Hij begon haastig te bladeren in het oude, vergeelde werk, met zijn loshangende bladen, en zijn perkamenten band, en zei na eenige oogenblikken :

— Het is zoo — er mankeert een blad! Maar van Maanen moet dat blad gevonden hebben anders kon hij niets uitrichten.

Hij onderzocht het boek wat nauwkeuriger, en bevond, dat een van de omslagen was ogesneden, blijkbaar met een zeer scherp mes.

Er werd op die wijze een soort van zakje gevormd, en Raffles zeide zonder aarzelen :

— Ik denk dat het vermiste blad hiertuschen heeft gezeten! En op het oogenblik is hij aan het werk, Brand!

— Dan kunnen wij evengoed terugkeeren, want het zal onmogelijk zijn, hem in de duisternis op dat uitgestrekte gebied te vinden!

— Wel, hij zal te vinden zijn bij den Oostelijken uitlooper, bij het kleine dammetje, dat ik je vanmiddag geweest heb! Daar moet hij graven!

— Dat is volstrekt niet zeker! meende Brand. Het is best mogelijk dat het water zich verliest in het binnenste van de Schans. Ik heb duidelijk opgemerkt, dat het water van dien plas over een lengte van eenige meters als het ware gestuit wordt door een hoogen aarden wal van klei. Is het niet mogelijk, dat het water zich daar een uitweg baant?

— Mogelijk is het — maar waarschijnlijk niet, Brand! aan den anderen kant — het klinkt zonderling, dat iemand daar maar aan het graven zou gaan midden in een droog gelooopen plas, zonder dat iemand het zou bespeuren, ook al was het dan midden in den nacht.

Raffles was onder het spreken blijven bladeren in het boek, wierp het toen ongeduldig op de schrijftafel, en liep eenige malen het vertrek op en neer, in diepe gedachten verzonken maar plotseling stond hij stil, sloeg zich tegen zijn voorhoofd en riep uit :

— Dat ik hieraan niet eerder heb gedacht! Zeker, wij missen den plattegrond en iedere aanwijzing, en zeer waarschijnlijk heeft onze man die in zijn zak. Maar ik geloof dat ik den ingang weet! Wij hadden moeten bedenken dat het onmogelijk is, de dingen onder den hollen boom telkens opnieuw door het struikgewas heen te brengen naar de plaats waar zij gebruikt moeten worden.

— je gelooft dus dat er een onderaardsche verbindingsweg moet bestaan? riep Brand opgewonden.

— Het zou mij althans niet verwonderen! Hier hebben wij niets meer te doen. Geld is er blijkbaar niet. En alles ziet er uit, alsof de bewoner niet meer van plan is terug te keeren! Laten wij dus gaan zien wat hij nu uitvoert — in de hoop dat wij niet te laat komen, de schat geplunderd, en onze spijzieke jongeling over de grens verdwenen met zijn buit.

Voor alle zekerheid sloot Raffles het merkwaardige boek van Vos weer in zijn schuilplaats sloot het luikje, drukte zijn hoed vaster op zijn hoofd, en wilde het vertrek verlaten, toen zijn blik viel op den vloelegger op het schrijfbureau.

Hij liet een zachten kreet van tevredenheid hooren, die Brand verbaasd deed toelopen. Deze kon echter niets bijzonders aan dat blad zien. Het was tamelijk oud, zoo kwam het hem voor. Raffles echter ging dadelijk voor de tafel zitten, en bekeek aandachtig een paar strepen en cijfers op het blad.

— Geef mij je zakspiegeltje eens! verzocht hij plotseling

Zonder te spreken haalde Brand het verlangde voorwerp te voorschijn, en stelde het Raffles ter hand.

Deze plaatste het in een hoek van 45 graden schuin over het vloeiblad, scheurde een blaadje papier van een bloknoot, die daar lag, en begon met een potlood zorgvuldig de streepjes en figuurtjes na te teekenen, maar nu in de goede volgorde. Dat werk nam bijna een kwartier in beslag. Brand was gaan zitten en rookte rustig een sigaret. Hij begreep dat het iets van belang moest zijn, wat Raffles daar deed.

Deze stond op, opende opnieuw het geheime vakje, nam er het oude manuscript uit, en begon met behulp daarvan hier en daar cijfers te plaatsen en enkele woorden op het papier, dat hij zoeven had volgeteekend. Toen sloot hij het boek weer weg en zeide glimlachend tot Brand:

— Ik breng je mijn hulde wegens de rust en

het geduld, waarmee je het einde van mijn werk hebt afgewacht, waarde Brand! Weet je wat dit is?

— Ik zou wel heel dom moeten zijn, als ik het nu nog niet geraden had! Het is een platte grond! Hij heeft hem voor alle zekerheid nageteekend naar het verloren blad, met inkt, en hem wat al te spoedig gedroogd!

— Zoo is het! Alles is niet even duidelijk, maar toch voor ons doel voldoende. Er staan cijfers bij, en die verwijzen naar zekere bladzijden van het manuscript. Mijnheer van Maanen heeft die waarschijnlijk uit zijn hoofd geleerd, ingeval hij het boek plotseling moet teruggeven.

— En — de reuzeneik?

— Het is zoo als ik vermoedde! Onder zijn machtige wortels bevindt zich de ingang naar wat eens de Saksische burcht is geweest, en wel naar dat gedeelte van de palissaden, die het dichtst bij de voormalige poort lagen! En nu vlug op weg, Brand, want ik wil je wel zeggen, dat ik zelden zoo nieuwsgierig ben geweest!

De beide mannen verloren geen tijd meer.

Zij brachten weer wat orde in de kamer, verlieten ze, gingen de gang door, en traden buiten.

Het scheen dat de stormwind eenigszins was bedaard. Ook de regen had opgehouden.

Maar nog altijd joegen de wolken in wilde vaart langs den donkeren nachthemel. Het sloeg middernacht op den kerktoren van Garderen, en de wind bracht de klanken duidelijk over, toen zij zoo vlug mogelijk den weg volgden die naar de Hunnenschans voerde.

Het was stikdonker, maar de reusachtige eik, uitstekende boven al zijn metgezellen, was zelfs in de duisternis te onderscheiden.

Niet zonder moeite beklouterden de twee mannen de helling zonder ditmaal opgehouden te worden door een spook.

Raffles die in het donker veel beter zag, dan Brand, waarschuwde voor den draad, beiden stapten er over heen, en een oogenblik daarna stonden zij als het ware onder een natuurlijk poortgewelf, gevormd door de geweldige zware wortels van den eeuwenouden eikenboom. Zij hadden eenige schrammen opgelopen, maar dat deerde hun weinig, nu zij dit moeilijke gedeelte van den tocht achter den rug hadden.

Raffles vatte Brand bij de hand, en voerde hem wat verder het zonderlinge hol in, dat zich hier had gevormd. Toen pas knipte hij zijn zaklamp aan.

Het schijnsel stuitte op wanden van hout en

aarde, zeer ongelijk. Want die houten wand werd door niets anders gevormd dan door de wortels van den machtigen boom, die even onder den grond de dikte hadden van de romp van een volwassen man!

Waarschijnlijk had het water een deel van den bodem hier weggespoeld, of er had een geringe verzakking plaats gehad.

Het aldus gevormde vertrek was bijna zuiver rond, en de eenige ingang scheen wel het gat te zijn, juist groot genoeg om een mensch doorgang te verleenen, waardoor Raffles en Brand naar binnen waren gekropen.

Op den grond stond een stallantaarn, een kist met een paar blikjes levensmiddelen, een roestig houweel, en verder lagen er een paar spaden met korte stelen, beide gebroken, eenige rollen touw, en nog een kist met onderdeelen van een motor, elektrische leidingsdraad, isolatiemateriaal en andere dingen.

Maar Raffles had hier nauwelijks oog voor. Wat hij zocht was de uitgang.

Hij hield zijn lamp zoo dicht mogelijk bij den vochtigen kleibodem, met zand doormengd, totdat hij tusschen twee wortels een soort van deurtje ontdekte, gemaakt van ruwe planken, en nauwelijks groot genoeg om er kruipend doorheen te gaan.

Alvorens het te openen, onderzocht hij het met de grootste zorgvuldigheid, van onder tot boven, en zeide toen glimlachend tot Brand:

— Het spijt mij, mijn waarde, maar wij zullen eenig graafwerk moeten verrichten!

— Waarom? Is dat deurtje niet bruikbaar?

— Het is in tegendeel heel goed bruikbaar — maar door een reet in het midden kan ik op eenigen afstand een dun ijzerdraad zien dat aan den anderen kant is bevestigd. Natuurlijk is dat verbonden met een alarmsignaal, en ik kan er onmogelijk bij, met geen enkel van mijn instrumenten! Een drommels slimme rakker die mijnheer van Maanen! Neem een van die spaden dan zullen wij naast de deurpost een gat maken, en kunnen zoo den anderen kant bereiken!

Vol ijver begonnen de twee mannen te spitten in den zwaren grond. Zij hadden bijna een vol

uur noodig om een gat te maken, groot genoeg om er door te kruipen, en zoo lang dat het de gang aan de andere zijde van het deurtje bereikte.

Want dat het een gang was zagen zij onmiddellijk zoodra zij door het gat waren gekropen, en hun lampen hadden ontstoken.

Grond en wanden en ook de zoldering bestonden uit klei.

De zoldering echter was met zware planken bekist, die aan weerskanten steun vonden op lange stammen, die weer door kleine steunbalkjes gedragen werden, bij het begin en het einde, ongeveer als men dit in de kolenmijnen ziet.

Deze reusachtige konijnengang daalde zeer steil, en ging tien meter verder over in een steenen gaanderij, en het geoeffend oog van Raffles zag onmiddellijk, dat hij te doen had met overblijfselen van een zeer oud bouwwerk. De steenen waren grof behouwen, en zeer groot, van een donker grijze kleur en van een vierkant vorm.

Voorzichtig gingen zij verder, en toen troffen zij weet hout op hun weg aan.

— Hier zijn wij tusschen de palissaden! zeide Raffles op zachten toon. Zie maar, de geweldige dikte van die goed aansluitende balken! De grond er tusschen is weggerukt en zoo werd de gang gevormd. De zoldering wordt gevormd door dennestammen van meer dan twee decimeters dikte, en die kunnen gemakkelijk de aardlaag boven ons hoofd dragen!

Hij wilde nog iets zeggen, toen hij plotseling zweeg en aandachtig luisterde.

Een zonderling gegrom, een dof gegons drong tot op deze plek door, voortgeplant door de aardlagen.

Zeer behoedzaam gingen zij verder, over een lengte van meer dan zestig meter, totdat Raffles plotseling fluisterde:

— Je lamp uit!

Het werd stikdonker. Neen, toch niet geheel. Want door een smalle spleet in den houten wand voor hen drong zwak licht naar binnen.

Behoedzaam slopen zij nader en brachten hun oog voor die spleet. En wat zij zagen deed hen roerloos en in groote verbazing toezien.

Lord Lister kwam, zag en..... stak een Dubec-sigaret op

HOOFDSTUK VII.

BLOED EN GOUD.

Zij zagen in een vrij uitgestrekte, maar lage ruimte, een soort van kelder, met zeer sterke houten wanden, bestaande uit krachtige den-nenstammen, vlak naast elkander geplaatst, terwijl de naden met klei waren bestreken.

Dat vertrek was een meter of acht lang, en bijna zes meter breed. Het werd vrij helder verlicht door een enkele elektrische lamp, opgehangen in het midden van de zoldering.

In een hoek stond een plas donker water, en daar tegenover op een soort van platform was een gewone automobielmotor opgesteld, die een zeer eenvoudige maar krachtige plunjerpomp in beweging bracht.

Van waar zij stonden konden de twee toeschouwers nog juist het begin zien van een zware zuigbuis, die door een gat in de wand verdween.

Boven het eentonig gezoem van den motor hoorde men het plassen van water, dat blijkbaar van een vrij groote hoogte viel.

Het vertrek was zeker pas droog gelooopen, want de bodem was modderig, en de drie mannen die daar aan het werk waren stonden tot over de enkels in die modderige klei. Allen droegen hooge vetleeren laarzen, die tot bijna aan de knie reikten. En allen drie droegen zij gummijassen, geheel toegeknoopt, en overal met modder en kalk bespat. Dicht bij het houten platvorm stond een houten kalktrog. Op dit oogenblik stond het drietal onbewegelijk bijeen in den verst afgelegene hoek, daar waar zich de plas bevond, die zienderoogen in omvang afnam.

Zoo verliep wel een kwartier, zonder dat iemand zich bewoog, zonder dat iemand iets zeide.

Naar de beschrijving te oordeelen moest de langste van de drie mannen die met de donkere oogen en het schrale gezicht Jasper van Maanen zijn. De anderen waren stellig geen landzbeiders, afgaande op het uiterlijk.

Eerder behoorden zij tot denzelfden stand als de ondernemende verkwister, die hier eindelijk het doel van zijn moeilijken graafarbeid ging bereiken.

Alle drie waren bleek en stonden met de handen

in de zijde toe te zien, hoe het donkere water langzaam wegstroomde door een smalle, lange opening, die zich in de houten omwanding bevond.

Men moest hier tamelijk dicht bij het meer zijn, want zelfs hier door de aardlaag heen, hoorde men gedempt het gerucht van de woedende golven, die nog altijd in oproer waren, door den wind gegeeseld.

En eindelijk was het water weggetrokken.

En zonder iets te zeggen grepen de drie mannen daarbinnen ieder een spade en begonnen met koortsachtigen haast de modderbrei weg te scheppen, totdat een hunner een schreeuw gaf. Nadat het ijzer van zijn graafwerktuig met een harden, luide slag op iets anders van ijzer was terecht gekomen.

Hij wierp de spade weg, knielde neer, en begon met zijn handen in de klei te wroeten, totdat hij een ring vasthield, bijna zwart van roest.

Als door een soort van waanzin bezeten rukten de drie mannen tegelijk aan den ring, eindelijk sprong met een luid gekraak een oud vermolmd luik open, eenige decimeters lang en breed, tegelijk bukten de drie mannen zich over de opening, met gezichten, die nu vuurrood waren van opwinding en hebzucht, en met veel moeite elkander verdringend, tilden zij een houten kist uit het gat met koperen banden beslagen, en van stevige koperen hengsels voorzien.

Het hout was zoodanig vermolmd dat alleen die banden de kist nog bijeen hielden en toen ze met kracht werd neergezet, roden er reeds aan alle kanten de blinkende goudstukken uit.

Een van de mannen had een houweel gegrepen, en wilde de kist verbrijzelen, maar van Maanen weerhield hem, met een kort bevel, en grommend wierp de andere het toestel weer van zich af.

Met een beitel stak van Maanen reeds bij de eerste krachtige beweging het deksel open, er klonk een gebrul van vreugde, de kist was tot den rand gevuld met goudstukken, blinkend nog alsof zij nieuw waren, en met juweelen van allerlei aard, geslepen en ruw, gezet en los, alsof het

maar keisteenen waren! Er waren diamanten bij en smaragden, bloedroode robijnen, groot als een hazelnoot en snoeren paarlen, waardig om den hals van een koningin te sieren.

— Dadelijk deelen! schreeuwde een van de delvers, de handen uitstekend naar den schat.

— Wat zegt hij? vroeg Brand heel zacht, met zijn mond bij het oor van Raffles die hem echter waarschuwend in den arm kneep en geen antwoord gaf.

Van Maanen echter keek hem koel aan, werde hem af, en zei:

— Bedaard wat! dat zal gebeuren, zoodra wij weer boven zijn.

Hij trok een zware tasch van sterk leder naar-zich toe, opende ze, en begon kalm de sieraden uit de vermoldde kist daarin over te doen.

De anderen keken zwijgend toe, met vertrokken gezichten.

Toen hij bijna klaar was beval van Maanen kortaf:

— Zet de motor vast af. Zoodra wij buiten de deur zijn laat ik alles weer volloopen.

Hij wierp de laatste juweelen achteloos in de tasch, sloot ze, en knoopte zijn gummijas dicht.

Zwijgend wendden de twee anderen zich om, om den motor af te zetten die de pomp in beweging bracht, welke op haar beurt het vertrek van water bevrijd had.

En toen geschiedde er iets, dat Brand een schreeuw van afschuw ontlokte, die echter verloren ging onder het geraas van den stormwind, het geklots van de golven en de snelle opeenvolging van twee korte knallen.

Van Maanen had bliksemsnel een browning uit zijn zijzak gehaald en vuurde op zijn twee helpers, toen die met den rug naar hem toe stonden gewend.

De eene was onmiddellijk dood, want de kogel was hem door het hart gegaan, maar de andere, zwaar gewond, struikelde voorover, greep naar de zuigbuis, om zich staande te houden, en viel toen zwaar neer, tegen de kleine houten verhooging aan, de motor met zich meesleepend in zijn val.

De verbinding van de zuigbuis werd stukgetrokken, en eensklaps spoot er een straal van wel een decimeter dikte met onweerstaanbare kracht uit de vernielde zuigbuis, die door de opening in den wand stak naar binnen, en trof den moordenaar in de volle borst die als een dor blad werd weggeslingerd, een woedende kreet slaakte, en overeind kwam, met verwilderde oogen en de handen op zijn borst gedrukt.

Het was duidelijk dat het vertrek zich ge-

deeltelijk onder den grond moest bevinden, anders was de kracht onverklaarbaar, waarmee het water van het meer door de zware zuigbuis weer naar binnen spoot, en nu geen anderen uitweg meer had dan dat vertrek, dat eeuwenlang zijn schat had weten te bewaren.

Van Maanen kroop op zijn knieën rond over den bodem, die reeds verdween onder het water, ontweek den straal, en zocht schreeuwend van woede en verbittering naar het valies, dat hem ontschoten was, en eveneens in een hoek gekwakt, door de geweldige kracht van het water, dat ter onzaliger ure van zijn weg was afgeleid.

Het duurde eenigen tijd voor hij het valies gevonden had, dat reeds bijna door het water was bedekt en hij waadde nu, tot aan de knieën en terwijl de lijken van zijn slachtoffers voor hem uitdreden, alsof zij hem den weg wilden versperren, naar den wand, waarachter Raffles en Brand stonden, en die dreunde door de kracht van den onketenden vloed.

Stellig moest hier een deur zijn, die van Maanen wilde gebruiken om dat vertrek van den dood en van het goud te verlaten.

En toen klonk een verschrikkelijke kreet daarbinnen, luid en waanzinnig.

Brand sidderde, en zijn stem klonk heesch toen hij riep:

— Wat is er? Waarom schreeuwt hij zoo?

— Ik geloof dat ik weet wat het is, Brand — de deur gaat naar binnen open, en hij kan haar onmogelijk meer openen, want de kracht van het wassende water houdt haar gesloten!

— Maar dat is verschrikkelijk! Dan moeten wij hem helpen! Hij is een moordenaar, een laffe schurk, maar ik kan het denkbeeld niet verdragen dat wij een mensch op deze wijze zouden laten omkomen! Zou het water het heele vertrek vullen?

— Dat zou mij niets verwonderen. Ik weet het overigens niet. Want in dat geval zou deze houten wand den druk natuurlijk niet kunnen weerstaan, en de gang zal volloopen, totdat het peil van het water hierbinnen en dat van het meer weder in evenwicht zijn.

En intusschen schreeuwde de ongelukkige daarbinnen, brulde en sloeg met zijn vuisten op de deur, gillend in zijn wanhoop, en de lijken telkens van zich afduwend, die door de kracht van het zuigende water altijd opnieuw naar hem werden toegedreven, en wier slappe armen hem in een walgelijke omhelzing schenen te willen vatten.

En plotseling doofde het licht, waarschijnlijk

omdat het water de leidingsdraad had vernield.

Daarbinnen werd het gebrul zwakker, en Brand, doodsbleek, zette zich schrap tegen de deur trapte ertegen uit alle macht. terwijl Raffles de korte bijl had genomen, die hij boven in het hol had gevonden, en uit alle macht op het dikke hout los sloeg.

Het duurde echter nog wel tien minuten, voor hij een gat in het stevige paneel had kunnen slaan, waardoor het water spoot, die het hout nog verder versplinterde, en plotseling kwam de deur met zooveel geweld uit haar posten barsten, dat de twee mannen nog maar juist tijd hadden, op zijde te springen.

Drie lichamen dreven hen bliksemsnel voorbij, en zij volgden, half zwemmend, half wadend.

Hall verstikt bereikten zij een plek waar de gang zoo sterk helde, dat het water hen niet meer kon bereiken. Zij trokken van Maanen haastig op het droge.

Hij hield stevig het valies in zijn vuist geklemd.

Raffles wilde zijn zaklamp aanknippen, maar die was drijfnat en weigerde.

Door de duistere gang droegen zij den moordenaar verder omhoog, hijgend van inspanning. Het was een afschuwelijk werk want van Maanen lachte voortdurend, Ja, hij lachte alsof er een uitstekende grap geslaagd was — —

In het hol onder den eikeboom ontstak Raffles onmiddellijk de kaarslantaarn en hield dien op de hoogte van het gelaat van den moordenaar. Toen liet hij ze langzaam weer zakken, maakte het valies uit zijn vingers los, gaf het aan Brand en zeide ernstig :

— Breng dat in veiligheid, Brand. Wij zullen er gelukkig heel wat meer en wat beters mee doen, dan deze rampzalige. Ik zal voor hem zorg dragen.

— Lever je hem aan de Justitie over, vroeg Brand zacht ?

— Dat zou geen nut hebben, Brand — Jasper van Maanen is daar beneden krankzinnig geworden van ontzetting !

De volgende aflevering bevat:

De Tiara van Gravin Kamenski

OP PADEN VAN AVONTUUR EN ROMANTIEK IN DE DIERENWERELD

Een uitgebreide verzameling van boeiend beschreven ervaringen door natuurvorschers die tot de meest onherbergzame oorden der wereld zijn doorgedrongen om er te midden van de grootste gevaren en vaak ter prooi aan de hevigste ontberingen het doen en laten te volgen der dieren.

GEEN ROMAN VERMAG

meer en betere ontspanning te bieden dan dit boek, dat zóó geladen is van een avontuurlijke sfeer, dat het ons met heel ons vermogen aan belangstelling vasthoudt. We worden als het ware opgenomen in het gezelschap van de onverschrokken reizigers, die de wildernissen intrekken... we ondergaan met hen de magische natuurpracht en de onbeschrijflijke geheimzinnigheid van de rimboe... zijn getuigen van den voortdurenden strijd om het lijfsbehoud tusschen mensch en dier en de wilde dieren onderling.

RIJK GEÏLLUSTREERD

is dit werk met talrijke kleurendrukplaten, foto's en pentteekeningen.

Geweerd is alle voor den leek droge studie-stof, waardoor uiterst boeiende, romantische en avontuurlijke verhalen zijn ontstaan, waarvan de aantrekkelijkheid zoo bijzonder groot is, omdat al het daarin verhandelde werkelijk heeft plaatsgegrepen.

„OP PADEN VAN AVONTUUR EN ROMANTIEK IN DE DIERENWERELD” is een met

Prijs per aflevering 20 cent

grote zorg en kennis van zaken samengesteld verzamelmwerk, bewerkt naar het beroemde Standaardwerk van den grooten Dierkundige Dr. A. E. BREHM.

Achtereenvolgens zullen er ongeveer 50 afleveringen verschijnen met bewogen geschiedenissen uit het leven van: Leeuwen Olifanten, Adelaars, Apen, Tijgers, Krokodillen, Gieren, Beren, Slangen, V oiven, enz.

Om de 14 dagen zal elkens een nieuwe aflevering verschijnen.

Elke aflevering vormt een op zich zelf staand geheel en brengt een fraaie titelbladplaat in vierkleuren, twee of meer foto's en verscheidene pentteekeningen.

Het complete werk zal dus verlucht zijn met ongeveer vijftig vierkleurendrukplaten en ruim 100 foto's en talrijke teekeningen.

Uitvoerig prospectus in kleurendruk wordt op aanvraag gratis toegezonden.

Zij, die de afleveringen direct bij verschijning wenschen te ontvangen, gelieven dit op te geven aan hun boekhandelaar of aan den uitgever:

**N.V. ROMAN- BOEK- EN KUNSTHANDEL,
LEIDSCHEGRACHT 72, AMSTERDAM.**

Exploitant voor België:

HIP JANSSENS, Vaderlandstraat 46, GENT.

Prijs per aflevering 20 ct

Dubec No. 3

GOUDMONDSTUK

Beste 3 cts. Cigaret

Gemaakt van heerlijke echt Turksche Tabak

N.V. Cigarettenfabriek
J. VAN KERCKHOF

GEVESTIGD 1885